AMERIKANSKI SLOVENEC

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

45. ŠTEVILKA. JOLIET, ILLINOIS, 11. OKTOBRA 1912 LETNIK XXI.

ČRNA GORA PRIČELA VOJNO.

Evropska posredovalna poslanica dospela prepozno, po vojni napovedi.

VES BALKAN VNET ZA BOJ.

Iz Amerike hite balkanski reservisti v domovino na pomoč.

Carigrad, 8. okt. — Črna Gora je napovedala vojno Turčiji danes.

Črnogorski poslanik Plamenac je prejel v nedeljo ukaz, napovedati vojno danes, ko je po ruskem koledarju črnogorskega kralja rojstni dan.

Črnogorski vojaki so davi obkolili Berano. O prasketanju pušk se poroča od srbske meje, in grška krdela prodirajo proti Diskati. Tudi blizu Djumbale ob bolgarski meji pokajo puške.

Tu mislijo, da so Črnogoro pognale naprej ostale balkanske države, da prestrežejo ali prehite evropsko posredovanje in iznenadijo velevlasti z dovršenim činom. Zastopniki velevlasti dobe na Bolgarskem, Srbskem in Grškem zdaj bržkone odgovor: "Prepozno je; iti moramo na pomoč svojemu zavezniku."

Balkanske države so presenetile in prekanile evropsko posredovanje takole:

Avstrijski in ruski zastopniki so predložili poslanico v imenu velevlasti, svareč balkanske države proti vojni, ob 11. uri dopoludne, ampak poltretjo uro poprej je črnogorska vlada izročila svoje spremne liste turški vladi. Tako je črnogorska vlada lahko rekla, da so zastopniki velevlasti prišli prepozno, ker se je diplomatična zveza že pretrgala.

Proglas črnogorskega kralja.

Cetinje, Črna Gora, 9. okt. — Kralj Nikola je izdal danes na svoj narod proglas, v katerem prosi za orožje sposobne moške, naj se takoj podajo na pomoč svojim stiskanim bratom v Stari Srbiji, kjer baje Turki koljejo ženske in otroke. V pozivu je rečeno, da je Črna Gora poizkušala, življenske razmere Srbov v Turčiji zboljšati mirnim potom, da pa to ni bilo mogoče. Sedaj da ni drugega izhoda, nego z orožjem v roki ščititi stiskane brate.

Ko proglas zagotavlja, da je na črnogorski strani sočutje vsega omikanega sveta, se kaže na to, da so se kralji srbski, bolgarski in grški, kakor tudi narodi teh dežel postavili na stran Črnogorcev.

Solun, 9. okt. — Boji med Turki in Črnogorci v mejnih soteskah se nadaljujejo.

Esad paša, turški poveljnik, se nahaja na maršu proti Skadru, na koje mesto pritiskajo sovražniki.

Albanci v mejnih okrajih so obljubili, da bodo črnogorske čete zadržavali, ne da bi potrebovali turške pomoči.

Berlin, 9. okt. — Uvod k splošni vojni v balkanskih državah je po mislih tukajšnjih diplomatičnih krogov in časopisja že izvršen, in upanje na mirno rešitev napetosti je skoraj popolnoma izginilo.

V domovino na boj!

Gary, Ind., 8. okt. — Navdušenje med balkanskimi reservisti je doseglo svoj višek danes po veliki paradi, ko je začasni polkovnik Gerkovič naznanil, da se jih je 2,739 zglasilo v jeklarniškem mestu Gary. Krajevni srbski polk ima 989 vpisanih mož, bosanski batalijon 385, hercegovinski batalijon 293, liški batalijon 310, črnogorski batalijon 305, bolgarski in makedonski batalijon 310 in grški batalijon 400.

Poroča se, da se utegne več oddelkov v jeklarnici zapreti vsled pomanjkanja delavcev, kajti 1,500 mož se ni hotelo vrniti na delo danes.

Memphis, Tenn., 8. okt. — Tristo Grkov je priredilo tu snoči domoljubno demonstracijo in poslalo grškemu poslaniku v Washington brzojavko, v kateri so v navdušenih besedah izrazili svojo zadovoljnost, za domovino boriti se in umreti.

Granite City, Ill., 7. okt. — Stoindeset Grkov se je zglasilo tu včeraj za vojaško službo proti Turčiji. Dvesto dolarjev se je nabralo med 200 do 300 Grki iz Madisona in Venice, ki so se udeležili.

St. Louis, Mo., 7. okt. — Na domoljubnem shodu, na katerem se je molilo za poraz Turčije in pela narodna himna, je dvatisoč Grkov včeraj dalo $12,000 v gotovini v podporo Grkom v tej deželi za povratek v njihovo rojstno domovino za vojno na Balkanu.

Demante, dragotine, plačilne čeke, denar v gotovini in druge vrednote so sipali v klobuk na mizi pred konzulom Pasmezoglu, in delavci, ki so tvorili večino poslušavstva, so dali vse iz svojih žepov. Petsto mladih mož se je vpisalo v radovoljno armado.

Črnogorski minister brzojavil.

Chicago, Ill., 9. okt. — Najdivjejše navdušenje je zavladalo v zbirališčih Srbov in Črnogorcev danes, ko se je doznala vest o napovedi vojne proti Turčiji.

John P. Polandek, urednik tednika "Ujedinjeno Srpstvo", je prejel kabelogram od črnogorskega vojnega ministra, da se je vojna pričela. Brzojavka se glasi:

Razglasite napoved vojne. Vojna se je pričela. Kralj odšel na pročelje. —Dukovič, vojni minister.

"Omenjeni kralj je črnogorski kralj Nikola I.," je rekel g. Polandek. "On je maršal v ruski in avstrijski armadi, in Gladstone je rekel o njem, da je eden najsposobnejših generalov v Evropi. Star je 71 let.

"Kralj bo prejkone vodil združene armade srbsko, grško, bolgarsko in črnogorsko, zastopajoče ves Balkan, proti armadam sultanovim.

"5,000 dosluženih vojakov je v Chicagi, ki komaj čakajo na povratek v domovino in na boj."

Cleveland zbirališče.

Cleveland, O., 9. okt. — Cleveland je izbran za zbirališče vseh Bolgarov in Črnogorcev v tej deželi, ki se hočejo radovoljno udeležiti balkanske vojne.

Dne 10. oktobra se pričakuje veliko število domoljubov iz vseh delov dežele.

Stotnik L. Čehof, eden izmed voditeljev upornikov v zadnjem vstanku v Macedoniji, se je podal včeraj v Youngstown in Detroit nabirat svojih rojakov.

Kacih $800 se je tu nabralo za prevožnjo radovoljcev.

Mir v Afriki?

Rim, 7. okt. — S pogoji, pod katerimi se ima skleniti mir s Turčijo, je večina italijanskega naroda zadovoljna, in veselje je zavladalo nad skorajšnjim koncem krvave borbe. Manjšina pa ugovarja proti mirovni pogodbi in pravi, da so pogoji isti, kakor jih je Italija ponudila že pred letom dni. Takrat so Turki odklonili in zato se morajo zdaj kaznovati. Nadalje kriče nezadovoljneži, da se Egejski otoki oddajo Turčiji. Pravijo, da naj jih Italija obdrži ali pa odstopi Greciji. Končno kažejo na to, da je želja Turčije, sedaj skleniti mir, lahko umljiva, ker ima dovolj opraviti na Balkanu.

Dinamitna pravda.

Indianapolis, Ind., 8. okt. — Glavni zagovornik dinamitne zarote obtoženih 45 oseb, William N. Harding, je danes pred porotniki govoril, na kaki podlagi bo postavil zagovor svojih branjencev. G. Harding je rekel, da prične z dokazom, da ravnateljstvo zveze "International Association of Bridge and Structural Workers" ni nikdar dovolilo niti enega dolarja za izvrševanje dinamitnih atentatov. S tem in drugimi dokazi hoče g. Harding porotnikom v neverjetno kratkem času pojasniti, da sploh ni šlo za zaroto v izvrševanje dinamitnih zločinov, nego da so bili v resnici samo trije krivci, in to da so možje, ki da so se že pripoznali za "krive".

Enkrat se je g. Harding v svojem govoru tako razgrel, da ga je sodnik Anderson prekinil, rekoč, da je sodišče rado pripravljeno, dopustiti njegovo navdušenje za njegove branjence, da pa zato ni treba ušes porotnikov že v otvoritvenem govoru raztrgati.

Poprejšnji govor okrožnega pravdnika je trajal 23 ur.

Rudarji izgnani iz hiš.

Charleston, W. Va., 8. okt. — Prežalostni prizori so se odigravali danes v Cabin Creeku, ko so pomožni šerifi priganjali družine štrajkujočih rudarjev, da zapuste svoja borna stanovališča. Državni milici je naročeno, strogo paziti na to, da se z ženskami in otroci grdo ne ravna.

Štrajkarji so bili pred dvema mesecema obveščeni o tem, ali vrniti se na delo, ali zapustiti družbine hiše. Nihče se ni upiral šerifom.

Nesreče z avtomobili.

Philadelphia, Pa., 6. okt. — Strašna avtomobilna nesreča je povzročila danes smrt deveterih mladih oseb. Ob strani novega 33. Str. boulevarda pri Master Str. se nahaja mreža, ki loči boulevard od globoko ležeče premogarnice. Tu je ušel velik avtomobil nadzorstvu vodnikovemu, se zaletel skozi mrežo in prevalil v 75 čevljev globoko ležečo premogarnico. Posledice so bile grozne. Vsi deveteri voženci, ki jih je povabil neki prijatelj na zabavno vožnjo, so ležali strašno okrnjeni pod razvalinami velikega voza; vsi so bili mrtvi, in trupla so bila komaj razločiti drugo od drugega. Vzrok nesreči je bil manjši avto, ki je prihajal nasproti večjemu vozu, in ki so se mu poizkušali izogniti.

Dallas, Tex., 6. okt. — Šest oseb je bilo usmrčenih, ko je predmestna kara na križišču v Arlington, Tex., zadela ob avtomobil.

TAFTOV BRAT PRISPEVAL $500,000.

Izpričal pred preiskovalnim odborom, da toliko potrošil v dveh kampanjah.

DAN HANNA $177,000 ZA TH. R.

Roosevelt kot priča zaslišan, in tudi J. Pierpont Morgan.

Washington, D. C., 9. okt. — Predsednika Tafta kampanja leta 1908. in letošnja kampanja pred konvencijo staneta njegovega brata, Charles P. Tafta, približno $375,000. V to ni prišteta vsota, ki jo je predsednikov brat potrošil za pridobitev nominacije leta 1908., in ki je bila baje velika, tako da znaša skupna vsota do $500,000.

Charles P. Taft je bil ena izmed prič pred Clappovim preiskovalnim odborom danes.

Dan R. Hanna iz Clevelanda je izpričal, da je prispeval $177,000 za Rooseveltovo kampanjo letos.

Washington, D. C., 4. okt. — Da mnoge očitke osebno ovrže, je Theodore Roosevelt, sedem let predsednik Združenih Držav in zdaj spet postavljen kot kandidat progresivne stranke, prišel danes kot priča pred senatni odbor v preiskavo kompanijskih skladov. Tri in pol ure so ga pridržali. Govoril je med obravnavo o svojem predsednikovanju, o sebi in svojih kampanjskih pomočnikih, da nič vredne obtožbe izpodbije.

Roosevelt je prišel prostovoljno pred odbor, k temu prisiljen po izpričbah Archboldovih v avgustu, po katerih je l. 1904. Standard Oil Co. baje prispevala $100,000 s sovedstvom in odobravanjem Roosevelta v njegovo kampanjsko blagajno.

Tajil je Roosevelt ne le to, temuč tudi, da je kdaj med svojim uradovanjem prejel denar, da se je kdaj komurkoli za prispevke kaj obljubljalo, da se je sploh kdaj rabil denar zločinski v njegovo korist.

Glede Harrimanovega sklada $240,000 da sta izpričbi Morgana in Sheldona njegove podatke popolnoma potrdili, namreč da je bil ta sklad namenjen edinole za državno kampanjo v New Yorku in ne za njegovo deželno kampanjo.

Washington, D. C., 3. okt.—J. Pierpont Morgan je izjavil danes pred senatnim odborom za preiskavo volitvenih skladov, da je prispeval blagajnam zadnjih dveh republikanskih kampanj skupaj $150,000, da pa ni mislil niti hip na morebitni povratek ali povratno uslugo. Nikdar da ni bil v zvezi s tem ali onim kandidatom, nego da je prispeval samo v korist ljudstva in prosperitete.

30,000 dolarjev, ki da jih je prispeval leta 1908., da je bil del takozvanega Harrimanovega sklada in namenjen za newyorško državo.

Parnik zadel ob podmorski čoln.

Dover, 4. okt. — Britanski podmorski čoln B. 2 je trčil davi skupaj s parnikom "Amerika" hamburg-ameriške proge. Pogreznil se je takoj, in 15 mož je utonilo. Častnik na straži je bil rešen.

To je šesta nezgoda, ki je zadela britansko podmorsko brodovje, in pri vsaki je storilo smrt 11—15 mož.

Storili smrt vsled izdajstva.

Washington, D. C., 8. Okt. — Podrobnosti o pogojni predaji mesta Leona v Nicaragui, ki je bilo zadnjo nedeljo po upornikih izročeno Američanom, kakor tudi o hrabrem nastopu pomorskih vojakov in mornarjev pod vodstvom podpolkovnika Longa, so dospele danes v Washington. Tudi smrt, ki je zadela tri pomorske vojake, se podrobno opisuje. Iz teh poročil je razvidno, da so bili hrabri vojaki žrtve podlega izdajstva po pijanih upornikih. Skupna izguba Američanov znaša torej sedaj sedem mrtvih in več ranjenih.

Admiral Southerland misli, da bo v Nicaragui spet zavladal mir v enem mesecu. Glavna krdela upornikov da so razpršena, njihovi voditelji ujeti in poslani v prognanstvo.

Samomor vzbuja pozornost.

Philadelphia, Pa., 6. okt. — Thomas J. Ryan, izza mnogih let vodja demokratične stranke v Philadelphiji, in znan prirednik zabavišč, se je nocoj ustrelil.

Vlak skočil iz tira.

Westport, Conn., 3. okt. — Springfieldski ekspresni vlak, ki se je odpeljal danes popoldne ob 3:55 iz New Yorka v Boston, je skočil iz tira na New York, New Haven & Hartford-progi ne daleč od tu. Od potnikov prvega parlor-vagona je bilo osem usmrčenih, število pa se menda poveča, ker se nekateri od ranjencev, katerih je nad 50, bore s smrtjo. Štirje parlor-vagoni so zgoreli.

IZJAVA IN POZIV!

Ker ima slovenski narod v Ameriki pravico zahtevati poštene slovenske duhovnike in

Ker se je izvedelo, da je neki "Naročnik" t. j. Jakob Kalan, iz katoliške cerkve izobčeni duhovnik, v nekem čikaškem časopisu, (kateri časopis je bil že tožen in obsojen radi umazanih pisarij) nekako spravljal v dotiko z nekimi skrivnimi grehi vse slovenske duhovnike naše škofije in

Ker je ono zlobno namigavanje pisano tako previdno, da ga ne moremo izročiti sodniji v roke, za to smo slov. duhovniki čikaške nadškofije

Sklenili, onega "Naročnika" opozoriti na njegovo sveto dolžnost, naj on naznani pod prisego vse, kar ve slabega o nas duhovnikih te škofije, premil. g. nadškofu, J. E. Quigleyu, kateremu smo mi obljubili pokorščino do smrti, ki je sodnik naših del in ki vsakega duhovnika zaradi njegovih grehov tako pravično kaznuje kakor je pravično kaznoval g. Jakoba Kalana.

Slovenski duhovniki čikaške nadškofije.

Frank Medosh umrl.

Iz So. Chicage, Ill., je prejelo naše uredništvo telefonično poročilo, da je tam umrl včeraj (četrtek) zjutraj g. Frank Medosh, zaupnik J. S. K. J. in znani gostilničar pod h. št. 9483 Ewing avenue; pogreb se bo vršil v ponedeljek 14. okt. dopoludne. V sredo je umrl istotam rojak Mat. Žnidaršič. N. p. v m.!

Jolietske novice.

—G. Štefan Kukar, delničar Am. Sl., je bil zadnjič pomotoma izpuščen iz zaprisežene izjave na 1. str.

— Ženitno licenco sta dobila v torek g. Artur Kraus, rodom Čeh iz Foxlake, Ill., in gdč. Fanny Nemanich, hči g. Antona Nemanich. Poroka bo dne 28. oktobra t. l.

— Gg. Josip Živitz (1308 Cora St.) in Josip Mauser (1504 Broadway) sta odpotovala v torek v Florido iskat ljubega zdravja. Upamo, da se v kratkem času vrneta zdrava, krepka in vesela, kakor sta bila nekdaj.

— G. Geo. L. Brozich, gl. tajnik J. S. K. J., iz Ely, Minn., se je mudil v sredo in včeraj tukaj na posetu pri ženinih starših, g. in gej. Ant. Horwat, kjer biva že dva tedna tudi ga. Ana Brozicheva s svojim srčkanim sinkom.

— G. Alex Ross, foreman v tiskarni A. S., je imel te dni nesrečo, da ga je neki konj udaril ob gleženj, tako da mora ostati doma še dober teden.

—Opozarjamo cenj. čitatelje na času in našim slovenskim razmeram primerne članke ter na dopise iz Chicage, Clevelandu, Rock Springsa in Willarda v tej št.

— V zadnjem času imamo vsak dan dež.

Hrvat ustrelil dekle.

Virginia, Minn., 6. okt. — Tom Marinsel, mladi Hrvat, ki je včeraj ustrelil do smrti Lucijo Bukovic, mlado dekle, ki ga ni marala, in si potem pognal kroglo v svojo lastno glavo, je še vedno v kritičnem stanju v McIntire bolnišnici tukaj, ali zdravniki poročajo, da ima upanje na okrevanje. Krogla, ki je bila pognana v levo lice in je obtičala kje v zadnjem delu glave, še ni najdena. Znaki mrtvičnosti se pojavljajo, kar kaže, da so menda mož gani ranjeni, a to se dožene šele čez par dni.

Mike Fulaginič, dekletin ljubljenec, ki je izginil popoludne, se še ni vrnil in njegovi prijatelji se čudijo, kam je šel. Prejkone se nahaja v kakem bližnjem rudarskem kraju in morda še ne ve o žalostnem prigodku.

Na milijone škode po slani.

Koeln, Nemčija, 7. okt. — Vinogradi, ki predstavljajo vrednost mnogih milijonov dolarjev, so bili v tem okraju po slani zadnjih tednov uničeni. Dozorevajoče grozdje ni porabno za izdelavo vina.

Princ-izseljenec na otoku solz.

New York, 4. okt. — Princ Ludovik Pignatelli iz Aragonije, ki je dospel danes s parnikom "La France", je bil po priselitvenih uradnikih pridržan in odveden na Ellis Island. Vzrok, da se mu hoče vhod v deželo zabraniti, je, da je meseca julija v Parizu poizkušal samomor. Princ Pignatelli je prisvajatelj španskega prestola.

Končno osvobojen.

New York, 8. okt. — V privatni jahti priselitvenega komisarja Wm. Williamsa je bil danes princ Pignatelli Aragonski, prisvajatelj španskega prestola, doslej gost priselitvenega otoka Ellis Island, v New Yorku izkrcan. Car Williams je izjavil, da princ po obvestilih, dobljenih iz Pariza, ne spada v razred ljudi, katerim je mogoče vstop v deželo zabraniti.

ETBIN KRISTAN IN AMERIKA.

Za zboljšanje delavskih razmer v tej deželi ne potrebujemo socializma.

TRIJE SOCIALISTIČNI STAVKI.

Socializem živi o samih lepih obljubah brez možnosti uresničenja.

Gospod Etbin Kristan, vodja socialistov v Ljubljani, potuje sedaj po raznih slovenskih naselbinah v Ameriki, od vzhoda do zahoda, od severa do juga. Kakšen vtis ima on o Ameriki in o naših tukajšnjih "kranjskih socialistih" — ne vemo. Upamo pa, da bo še kedaj pisal o tem, kar je doživel. Že zadnjič smo poudarjali, da mu želimo srečno in uspešno potovanje po tej svobodni zemlji, po kateri bi smel istotako svobodno potovati nekdaj pričakovani ljubljenec celega slovenskega katoliškega naroda, mil. g. doktor Anton Bonaventura Jeglič, škof ljubljanski.... Naj gospod Kristan ima pri svojem potovanju lep uspeh za izobrazbo in pouk našega raztresenega delavskega naroda v Ameriki! Če je pa gospod Etbin Kristan prišel sem v Ameriko samo z namenom razširjati socializem, pa ga zopet prosimo, naj on našim delavcem oznanjuje celi, pravi, čisti socializem brez vsake hinavščine in laži. (Marx, Engels, La Salle, etc.)

V uvodu naj povem nekaj mislij. Prosim nikar našim ljudem ne povejte, da so bolj revni kot so, ker mi vemo, da je revščina v stari domovini desetkrat večja kot pri nas. In če je že gospod Kristan poklican za to, da pomaga delavcem, naj bi to najprvo doma poskusil — s pametnim socialnim delovanjem na Kranjskem.

Gospod Etbin Kristan! Kar se pa tiče nas ameriških Slovencev, nam boste pa popolnoma ustregli, če nam obljubite, da bodo v naši ameriški ljudovladi prišli še časi, ko bo delavec več zaslužil kot danes in da bo bolj po ceni živel. Američani in naši rojaki v Ameriki so pametni, izkušeni ljudje. Dobro namreč vedo, da delati morajo; dobro tudi vedo in britko izkušajo, da je nekatero delo slabo plačano; dobro vedo, da bi živila pri nas lahko bila bolj po ceni; dobro vedo, da v slučaju nesreče, bolezni ali smrti bi se delodajalci morali na delavce več ozirati, ker naši delavci vedo, da je delavec ravno tako ustvarjen po božji podobi kakor delodajalec. O, to naši ljudje vse vedo. Ampak to pa tudi vsak Američan in vsak pameten Slovenec tudi ve, da se bodo polagoma krivice odstranjevale in razmere zboljševale lahko tudi v demokratski ali republikanski stranki, kadar bomo mi, državljani, volili prave poštene može, ki bodo delovali in res kaj storili za blagor delavskega stanu. Kar hočem reči je to:

Za zboljšanje razmer v Ameriki mi ne potrebujemo nobenega socializma. Tukaj v Ameriki ljudstvo voli, ljudstvo vlada in ljudstvo lahko potom postav kroti in ukroti truste—brez socializma. Če danes še ne, enkrat bo že prišlo do tega, ne bojte se!

Torej delavec v Ameriki bo zadovoljen, če se mu zviša plača in znižajo živila. Ampak vi, gospod Kristan, socialist iz naše ljube kranjske dežele, kaj pa vi obetate našim delavcem? Vi obetate preveč, vi ponujate preveč in veste, "kar je preveč, to še s kruhom ni dobro." In vsak prebrisan Slovenec v Ameriki bo lahko razumel, da vse vaše lepe obljube so samo — gradovi svitli, zidani v oblake.

Če ste vi, gospod Kristan, izobražen socialist, povejte vi našemu narodu v Ameriki sledeče tri socialistične stavke. Narod sam naj pa sodi in presodi, če so ti socialistični stavki pametni.

Prvi socialistični stavek:

Delavec je vse, kapitalist ni nič.

Gospod Kristan! Odkar svet stoji je še vedno bilo tako, eden dela, drugi plača. To je zmerom bilo, je danes tako in tako bo zmerom ostalo. Pameten delavec pravi: ker pridno delam, hočem in zahtevam biti tudi dobro plačan. Le preklinjajte kapital, kakor ga hočete! Res je, da je gora kapitala po krivici tako visoko nakopičena in da se tega kapitala drži znoj in kri delavca, res pa je tudi, da brez kapitala bi nikdar ne bilo Amerike, kakor je danes. Kapital je zidal skozi puščave ameriške železnice in ob železničnih progah so vzrastla sela, vasi in mesta, začela se je trgovina, obrt... vzrastla je Amerika. Vi pravite: delo je vse. Mi rečemo: Čast delu! — Tudi naš Zveličar je delal. — Ampak delo ni vse! Če bi vi, g. Kristan, pred 500 leti pripeljali v Ameriko 90 milijonov delavnih Kitajcev brez kapitala, še danes bi bila Amerika indijanska puščava. Kdo je znašel Ameriko? Pobožni katoličan Krištof Kolumb. S čim jo je znašel? S tistim kapitalom, ki si ga je izprosil od španske kraljice Izabele. Če bi kapitala ne bilo, bi se tudi g. Kristan nikdar tako "kamot" ne vozil po ameriških železnicah.

Ponavljam: Delo mora biti, kapital mora biti. Pošteno delo naj bo pošteno plačano!

Če ste vi, gospod Kristan, odkrit socialist, povejte vi našemu narodu v Ameriki drugi socialistični stavek, ki se glasi:

Danes je hudo na svetu, a ko bo socializem zmagal, bomo imeli na svetu nebesa.

Gospod Kristan! Dokler bo svet stal toliko časa bo nekdo moral globoko pod zemljo rudo kopati, nekdo bo moral s krampom kopati grabne, nekdo bo moral v tovarnah pri razbeljeni peči železo topiti, nekdo bo moral les sekati, nekdo bo moral sneg kidati, nekdo bo moral — ceste pometati in tako dalje in tako dalje in tako dalje. In vse te stvari in vse to delo, prijatelj Kristan — to niso nebesa. Vprašanje je samo, kdo bo vse to delal. Neki socialist je nekoč predlagal, da bi v vsa ta dela vpregli duhovnike. Dobro, ampak nas je premalo, bo moral še kdo drugi z nami vred vse to delati. In kadar bo prišlo do tega, kdo drugi bo moral razun duhovnikov še prijeti za težka, umazana dela, takrat se bo pa v socialističnih nebesih začel prepir in kreg in priduševanje. Eden bo rekel: Prokleto, jaz sem volil za socialistična nebesa, sedaj mi pa vi pravite, da moram v zemlji rudo kopati! Drugi bo rekel: "Šleva, saj za drugo rabo nisi." Tretji bo rekel: Država naj izbere enega, kogar hoče in kogar država izbere, se mora državi upogniti. Četrti bo pomirjeval in predlagal: Država je lahko krivična, dajmo raje voliti z listki! Predlog sprejet. Voli se z listki. Predsednik vstane in naznani izid volitve takole: Rdeči moji sodrugi! Težka naloga rudo kopati je po izidu volitev padla na sodruga — Kristana. In Kristan se bo pridušil v vseh slovanskih jezikih v teh socialističnih nebesih. — S tem priprostim vzgledom sem hotel pokazati, da je socializem največji nasprotnik svobode, ker po socialističnih naukih je država vse, posameznik nič, in posameznik niti ne bo imel pravice izbirati si ali zamenjati dela.

No pa recimo, da bo v socialističnih nebesih tako, da nobenemu ne bo treba skoraj nič delati (k večjemu eno uro na dan) in da bomo vsi bogati; recimo, da bo v socialističnih nebesih res vsak dan — nedelja. Žene in matere. jaz vas vprašam, ali ste ve res vse zadovoljne, da bodo vaši možje in sinovi imeli sedem nedelj v tednu....? Prosim, povejte!

Če ste Vi, gospod Kristan odkrit socialist, jaz zahtevam, da vi našemu narodu v Ameriki poveste naravnost tretji socialistični stavek, ki se glasi:

Socializem ne pozna Boga.

Gospod Kristan, jaz odločno zahtevam, da to poveste našemu narodu. Jaz imam v rokah knjige najbolj slovečih voditeljev socializma, jaz vem, kaj so govorile mednarodne konvencije socialistov, jaz vem, kakšne knjige prodaja in širi socialistična stranka. Jaz vse to vem in lahko dokažem, da socializem taji Boga. Pripoznajte to, gospod Kristan našim ljudem, prosim in zahtevam!

Če Vi, gospod Kristan to stvar zamolčite, vi ste plah zajec, ki se boji velike mase vernega slovenskega naroda.

Če vi, gospod Kristan, to stvar zanikate, ste velik lažnjivec.

Če pa pripoznate, da socializem res ne veruje v Boga, potem ste pa obsojeni od našega vernega naroda in od zdrave človeške pameti. Zakaj? Če ni Boga, ni ne duše, ni ne nebes, ne pekla, ne posmrtnega življenja in ne — greha. Če pa greha ni, potem pa prijatelj moj, kradi, kolikor in kjer moreš; ubij, če te nihče ne vidi; zakonske žene ni treba: uživaj prosto ljubezen! Kaj pa otroci? Nič!

In tako bomo v socialističnih nebesih v miru in brez greha lahko kradli in goljufali, pretepali se bomo, tolkli in bili in morili in ko bomo vsega siti — samomor....

Anton Sojar.

Kolera na Japonskem.

Washington, D. C., 8. okt. — Tukajšnje zdravstveno oblastvo je davi prejelo uradno poročilo, po katerem razsaja v Yokohami na Japonskem kolera.

Kitonosci v politiki.

New York, 8. okt. — Politika je nastopila v "Chinatownu" in njeni valovi že visoko pljuskajo. Kitajski delegati se snidejo koncem novembra v Pekingu, da oddajo svoj glas za novega predsednika kitajske ljudovlade, in v Združenih Državah naseljeni kitonosci so upravičeni do enega zastopnika.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 9. okt. — V soboto zvečer bo v naši cerkvi slovesno blagoslovljena nova zastava društva sv. Barbare št. 65, z glavnim sedežem v Forest City, Pa. Blagoslovljenja se udeleži tudi društvo sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J. in sicer polnoštevilno. Boter in botrica bosta g. Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J., in njegova gospa soproga. Blagoslovil bo zastavo č. g. župnik John Kranjec. Po blagoslovljenju se podajo udeleženci v Sternovo dvorano, kjer se bo vršil sijajen ples. Vstopnice po 25c veljavne tudi za srečkanje $5 cekina. Damam vstop prost.

— Novi zvezni kolodvor (Union Depot) bo uradno otvorjen prihodnji ponedeljek, dne 14. oktobra, zvečer s sijajnim banketom v glavni čakalnici. Banketa se udeleži do 500 moških in ženskih oseb. Prometu se izroči kolodvor naslednje jutro, v torek. To bo znamenit dan v zgodovini mesta Jolieta.

—Prihodnji torek, dne 15. oktobra, je "registration day", t. j. vpisni ali zglasilni dan za volivce. Kdor ima volilno pravico, naj nikar ne pozabi ali zamudi svojega registriranja, kajti sicer bo moral priseči na dan volitve ali pa izgubi pravico voliti. Ker je letos tako veliko zanimanje za volitve, je pričakovati, da noben upravičenec za volitev ne izostane od registracije. Pozor, rojaki, postavite se in pokažite, da se zavedate svojih državljanskih dolžnosti! Prihodnji torek — dan registracije!

— Sl. izobraževalno in podporno društvo "Triglav" je priredilo zadnjo nedeljo popoldne in zvečer v Sternovi dvorani narodno igro "Domen" s petjem v korist revni šolski mladini sl. fare sv. Jožefa.

— G. Anton Golobitsh, znani trgovec s premogom, pojde kot delegat slovenskega društva sv. Martina od "Western Catholic Union" na konvencijo v Rock Island, ki se prične dne 20. oktobra t. l.

— Staršem Urbančič na N. Broadway je smrt ugrabila štiri dni starega sinčka. — Staršem Anton Kovačič v Rockdalu, 410 Otis avenue, je umrla zadnji petek deset mesecev stara hčerka.

— Rojak Frank Okoren naznanja, da mu je štorkla prinesla čvrsto hčerko.

— Vodno vprašanje, ki je najbolj pereče med vsemi vprašanji za zdrav obstoj in razvoj mesta, je pričela resno razmotrivati "Joliet Merchant's Association". In kadar se naši trgovci česa lotijo, potem smemo pričakovati povoljne rešitve.

—V večerno šolo, ki se je pričela zadnji teden in se vrši v Central Schoolposlopju vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek, se je zglasilo toliko ukaželjnih mladeničev in mož, da se je morala namestiti še ena učiteljica, kakor poroča ravnatelj August Maue. Pet učiteljskih moči skrbi zdaj za pouk. In nad 200 odraslih oseb se je zglasilo v šolo, med temi samo 12 žensk. Poleg angleščine se bo učila tudi zgodovina Združenih Držav in vse drugo, kar je potrebno za napredek in boljšo službo v tej deželi. — Koliko je Slovencev v večerni šoli?

— Ogrska katoliška društva jolietska so kupila stavbišče za cerkev, ki jo nameravajo zgraditi prihodnje leto. Stavbišče obsega dve hiši pod št. 306-308 Meeker ave., ki bosta "premufani", ko se prične z gradnjo cerkve.

— September je bil nele najtoplejši mesec, marveč tudi najmrzlejši izza več let v Jolietu. F. M. Muhlig pravi tako, in F. Muhlig ve, ker je jolietski uradni vremenoslovec. Začetkom septembra je kazal toplomer od 90 do 100 stopinj, in proti koncu meseca je nekega dne padlo živo srebro na 30. Sicer je bil september suh.

— Davica (diphteria) razsaja po mnogih delavskih stanovališčih na Francis, Landau, Meeker in drugih ulicah ogrske in slovaške naselbine v severnovzhodnem delu mesta. Več otrok je že umrlo. Slovaku Jos. Obrinčaku, 114 Valley avenue, sta za davico umrla dva otroka in dva sta še bolna. Mestni zdravstveni department je ukrenil vse potrebno, da se nalezljiva bolezen omeji.

— Neki Italijan je bil usmrčen in osem drugih delavcev je komaj uteklo smrti v soboto dopoludne v kamenolomu "Marble Hill Crushed Stone"-družbe, ko je del žerjava (derrick), ki so ga vzdigali, prišel v dotiko z močno električno žico.

— Štirinajst Grkov iz Jolieta je te dni odpotovalo v staro domovino na boj proti Turčiji.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Belič Marija, Jovanovič Jure.

Barberton, O., 7. okt. — Kar se tiče delavskih razmer v naši slovenski naselbini, je sedaj še dosti dobro; seveda kakor povsodi se delavske razmere kaj rade spremenijo.

Tukajšnje kat. podp. dr. sv. Jožefa priredi zabaven večer v soboto 12. oktobra t. l. v korist dr. blagajne. Vsi naši rojaki so uljudno vabljeni! Na svidenje v soboto večer 12. t. m. v Debevčevi dvorani!

Po dolgi in mučni bolezni in večkrat previdena s sv. zakramenti je zaspala v Gospodu rojakinja ga. Cecilija Kramar, doma iz vasi Brest, fara Tomišelj na Kranjskem. Pokojnica je umrla v starosti 35 let dne 1. oktobra t. l. v katoliški bolnišnici v Clevelandu, O. Nje truplo so pripeljali sem 2. oktobra. Pogreb se je vršil 4. oktobra s sv. mašo, katero je daroval naš rojak č. g. Vitus Hribar. Na katoliško pokopališče sv. Avguština je pokojnico spremilo z zastavo dr. sv. Martina J. S. K. J., katerega članica je bila. Naj počiva v miru in bodi ji lahka zemljica tuja!

Pokojnica tukaj zapušča žalujočega soproga in pet otrok. Tu v Ameriki tudi zapušča tri brate, v stari domovini zapušča ljubo mater. Vsem naše globoko sožalje. Blagor mu, ki se spočije — v Bogu v črni prsti spi — Lepše solnce njemu sije — lepša zarja rumeni! **Mihael Železnikar.**

Brockway, Minn., 3. okt. — Dragi mi list Am. Sl.: — Sprejmi par vrstic v svoje cenjene predale. Tukaj smo imeli precej hud mraz in slano, ki je precej reči pomorila. Tudi cvetlice so po večjem skoro vse ovenele od nje.— Farmani spravljajo krompir, orjejo in turšco majijo.

Minulo nedeljo so se fotografirala vsa društva tukajšnja in šolska mladina. Prišel je fotografirat Alojz Vouk, rojak iz St. Clouda.

Oklicana sta bila minulo nedeljo rojakinja Ivana Zupan in Peter Lodermair iz St. Josepha.

V drugič pa še kaj. Pozdravljeni rojaki širom Združenih držav! Amerikanskemu Slovencu pa prav mnogo naročnikov. **John Poglajen.**

Chicago, Ill. — Ravno tako se je zgodilo, kakor smo naprej povedali: Bivši katoliški duhovnik, ki danes ni noben župnik, zato ker ni v zvezi z nobenim katoliškim škofom, ker nima ne župnije in ne župnišča a se on vseeno podpisuje kot župnik — ta nesrečni človek je postal glavni sotrudnik brezverskega lista "Glasa Svobode" v Chicagi. Naj le ostane! Saj mi že zdavnaj vemo, da slavna čikaška smetišnica Glas Svobode, ki pobira vse smeti celega sveta, rada in z velikim veseljem pobere smet katoliškega svečeništva. In ta duhovniška smet z rimskim ovratnikom je imenitna smet — Kalan. Zasluge tega izvržka iz duhovskega stanu v Waukeganu so sledeče:

1.) Veliko ljudij ne gre nikamor k maši.

2.) Otroci ne hodijo v domačo katoliško šolo, ampak drugam. Prej so hodili v katoliško šolo, ampak bivši katoliški duhovnik Kalan je med sveto mašo svetoval, da je za katoliške otroke katoliških starišev bolje, če ne hodijo v katoliške šole. Pomislite!

3.) Pošteni sin — duhovnik — prvega predsednika naše slavne K. S. K. J., je bil od otrok izzvan: Štrukelj...

4.) Veliko ljudij je bilo pri spovedi in so neveljavno dobili odvezo od izobčenega duhovnika — Kalana.

5.) V društvih je zaradi njega nastal prepir, pošteni trgovci so po krivici bojkotirani, slava napredne naselbine v Waukeganu je zatemnela.....

Dovolj! G. Kalan! Velik in silen in jak in močan si v razdiranju! Čast ti za to veliko, silno in jako in močno demonsko moč—v razdiranju! Čast ti!

No, mi, ki nam je blagor ljudstva še vedno pri srcu, mi bomo že poskrbeli, da nesrečnež Kalan ne v Ameriki in ne nikjer drugod pod solncem ne bo izvrševal niti kaplanske službe — dokler odpadnik Kalan ne bo popravil pri ljubljanskem škofu pohujšanja, ki ga je storil s svojim lažnjivim, hudobnim in hinavskim jezikom v Ameriki....

Na Kalanove dopise v Gl. Svobode ne bom odgovarjal. Zakaj ne? **Samo za to ne, ker če Kalan meni dokaže, da sem požigalec in ubijalec, to Kalanu ne bo prav nič pomagalo.**

Koliko je pa v gospodi pri "Glasu Svobode" resnice, smo že zadnjič povedali, ko smo rekli, da sirotišnica slovenska je že plačana in da je greh — peneze še naprej sprejemati. Ni greh peneze pošiljati—greh pa je peneze sprejemati za že plačano "sirotišnico."

Res je, da smo se v šali, v družbi Kalanovi za kratek čas menili in razgovarjali o tem in onem, ampak ne tako in ne na tak način in ne v tem smislu kakor danes hudobno zavija s hudobnim namenom hudobni Kalan. Kar sem jaz podpisani res župnik fare sv. Štefana v Chicagi govoril, pripoznam prav rad iz celega srca v zavesti, da Kalana nisem pohujšal, ker Kalana je sploh nemogoče pohujšati.

Vem, znam in pripoznam, da je katoliški slovenski narod potom tega katoliškega lista pohujšan, toda: če je slovenska naselbina v Ameriki pohujšana; naj pomislijo: **"Gorje, po komur pohujšanje pride.** Bolje pa je, da je preje pohujšana kot prepozno.

Kadar bo gospod Jakob Kalan storil svojo pokoro pred svojim škofom, bo sprejet nazaj v naročje svete cerkve... Dokler pa on tega ne stori, pa je, in ostane povsod zapečaten slovenski Juda Iškarijot.

Anton Sojar.

Cleveland, O., 2. okt. — Zadnjo nedeljo je praznovalo tukajšnje žensko katoliško podporno društvo "Srca Marije" (staro) petnajstletnico svojega obstanka in obenem tudi blagoslovljenje nove zastave.

Slavnost je bila izvanredna, pri kateri je bila udeležba ena največjih, ki še je kedaj zbrala v kaki tukajšnji slovenski dvorani.

Ob dveh popoldne zbrala so se povabljena društva na vogalu St. Clair in 62 ceste. Odtam se je začela pomikati parada po St. Clair proti 60. cesti. Tam se je zavila po 60., Glass ave. in na Norwood v cerkev sv. Vida. V parado se je uvrstilo 15 društev s svojimi uniformi, znaki in zastavami. Za vsemi društvi je šlo žensko društvo "Srca Marije" s skoro 350 udi, ki so se vse prav dobro postavile. Za njimi so se vozile nekatere že bolj stare žene, ustanoviteljice društva. Na koncu parade pa so se peljali v lepo okinčani kočiji gospod boter (Mr. Louis Lah) in gospa botra (Mrs. John Grdina), kakor tudi dve družici, Miss Lovše in Miss Grdina. Na čelu parade, seveda, igrala je slovenska godba pod vodstvom Mr. Butala in držala je tako lep red pri korakanju, da bi se morali celo kranjski vojaki poskriti pred našo infanterijo.

V cerkev, seveda, niso mogli ljudje. Vstopile so le žene in nekateri možki. Tam jim je v kratkem govoru povedal g. župnik namen, katerega mora imeti tako društvo in sredstva, po katerih pride do svojega cilja. Nato je bila razvita in blagoslovljena krasna nova zastava, pod katero se bodo od sedaj naprej zbirale članice tega društva in gotovo jih bode navduševala k še nadaljšemu dobremu delu in skrbi za ubožce in sirote. Koliko revščine je preprečilo to društvo, koliko sirotam obrisalo solze in nadomestilo izgubljeno mater, koliko bolnim prineslo tolažbo in upanje, to ve le društvo samo in oni, ki se s hvaležnimi srci spominjajo podane pomoči tega angela. V enem samem mesecu je izplačalo društvo več kot $300 za pomoč bolnim in ubogim. Društvo je danes pod izvrstnim voditeljstvom in šteje več kot 600 članic, kar je gotovo največje slovensko podporno društvo v Ameriki. To društvo se lahko imenuje vzor pravega podpornega društva. Slovenci v Ameriki ne rabijo veliko društev, ampak krepka društva rabijo, društva, katera bodo skrbela zato, da se revščina in slabe navade med našim narodom manjšajo, poštena prostost in krepka prava samostojnost, ki obstojita le na podlagi krščanske izobrazbe, pa čim dalje bolj razširjata. Taka društva rabijo Slovenci v Ameriki in tako društvo je društvo "Srca Marije", Želeti bi bilo, da ne bi bilo doma slovenskega, ne tukaj ne drugje, ki ni pod varstvom kakega takega društva. Sedajne voditeljice društva "Srca Marije" so: Ana Štepic, preds.; Ivana Gornik, podpreds.; Ivana Pelan, I. taj.; Helena Mali, II. taj.; Ana Povš, blag., in Terezija Vidmar in Frančiška Lovše, odbornici.

Kar se tiče slavnosti polaganja vogelnega kamna šole sv. Vida, se že sedaj pridno pripravlja vse potrebno. Čim dalje več društev se zglaša, kar kaže, da je zanimanje za slavnost splošno, kakor se seveda spodobi. Slavnost bode velikega narodnega pomena, torej ni več kot prav, da se narod zanima zato. Tukaj naj ne stojijo osebnosti med nami, ampak vsi smo Slovenci, vsi smo narodni, ki tudi Slovenci ostati hočemo, ne samo mi, ampak tudi gledati hočemo, da naši otroci ostanejo Slovenci. Tudi njim mora izkipeti prekrasna in navduševalna pesem iz krepkih grl: "Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo." Sinovi Slave smo mi, sinovi Slave naj bodejo tudi naši nasledniki; Slovenci smo mi, Slovenci naj bodo in ostanejo naši otroci! "Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpada." Torej slovenska društva, ki se še niste odločila se udeležiti slavnosti, ali bodete zaostala, ali se naj vam očita pozneje, da ste Slovenci samo po imenu? Ali naj se sme reči pozneje, da se niste udeležili največje slovenske slavnosti v Clevelandu, slavnosti, ki je v resnici največjega narodnega pomena? Nikakor ne! Slovenci ste, vaš program je delati za slovenski narod v tej novi domovini. Nikakor pa naj ne bode program neizvršen, naj ne bodo vaše besede prazne. Udeležite se slovenske narodne slavnosti, stopite v vrste in pokazali bodete vsemu svetu, da imajo vaša društva tudi kak pomen, da ste za napredek in izobrazbo naroda, da vam je mar za vašo čast kot Slovenci, da se brigate za dobrostanje vaših otrok, da je vaš namen vzgojiti vaše otroke v dobre državljane te nove domovine in obenem pa jih ohraniti zveste sinove in hčere poštenih slovenskih starišev. Torej Slovenci, kličem vam še enkrat: vsi se vdeležite slavnosti polaganja ogelnega kamna nove šole, vsa društva naj se pridružijo! Parada naj bode kazalo našega števila, kazalo marljivih in napredujočih Slovencev v Clevelandu!

Cleveland, Ohio. — V nedeljo dne 29. septembra so Slovenci v Clevelandu (Newburg) pri cerkvi sv. Lovrenca obhajali desetletnico svoje fare. Po zaslugah č. g. Jožefa Lavriča, sedanjega župnika, se je ta obletnica obhajala na prav slovesen način. Iz hiš faranov in iz cerkvenih lin so vihrale zastave, potrkavalo je, marčanje društev z godbo, lepe uniforme, slovenski kadeti z bajoneti... da, vse to je bilo! Vkljub slabemu jesenskemu vremenu se je vsa slovesnost izvršila v splošno zadovoljnost vseh. Med slovesno sveto mašo in pri popoldanski pobožnosti je lepo prepeval dobro izvežbani cerkveni zbor pod veščim vodstvom mladega in jako nadarjenega organista-umetnika, g. John Zormana mlajšega iz znane spoštovane Zormanove družine. Da nisem s tem stavkom naredil g. Zormanu preglobokega poklona, mi bo vsakdo pritrdil, kdor je čul "Pred Bogom pokleknimo", katero je igrala godba slovenskih fantov tako po taktu kakor vojaki pri Sv. Petru v Ljubljani pri vojaški maši. Med sveto mašo je pridigoval, za to slovesnost naprošeni in tudi — kakor vselej — s celim imenom podpisani duhovnik iz Chicage, ki se je v svojem, za to slovesnost primernem govoru, spominjal ustanovitelja te cerkve, ker gospod je zaslužil, da ga ljudstvo hrani v hvaležnem spominu in moli zanj; saj je bil zmerom navdušen za napredek fare in posebno za napredek farne šole. Še enkrat: Farani cerkve sv. Lovrenca, spomnite se v molitvah svojega ustanovitelja cerkve, zaslužnega mladinoljuba, č. g. Fr. Keržeta!

Glede zgodovine te cerkve omenjam, sledeče iz podatkov č. g. Lavriča:

Prva kolekta za cerkev je bila meseca okt. l. 1901. Služba božja se je pričela v basementu Holy Name Church meseca dec. l. 1901. Dne 11. maja 1902. je mil. g. škof Trobec slovesno blagoslovil vogeljni kamen. Dne 7. sept. 1902 je bila prvič sveta maša v novi cerkvi. Mes. oktobra se je pričela šola. Dne 18. sept. 1903 je mil. g. škof Stariha slovesno blagoslovil cerkev. V cerkvi je bila dvakrat sveta birma in sicer: 1. oktobra 1905, in 15. septembra 1907. Enkrat je bil sveti misijon in sicer: l. 1905.

Prvi par v cerkvi poročen: Jos. Trček z Nežo Pintar. Pri početku fare bilo okoli 70 družin, sedaj jih je nekaj nad 300.

Ker že govorim o zgodovini te cerkve, lahko mimogrede omenim par črtic o sedanjem župniku, č. g. Jos. Lavriču:

Novo mašo je imel dne 1. avgusta l. 1897 v Blagovici na Gorenjskem. Vedno je bil vnet za šolo in cerkev. V Ameriki je ustanovil faro sv. Trojice v Indianapolis, Ind., kjer je sezidal lepo cerkev. V Cleveland je prišel dne 5. avgusta 1909. Po njegovem prizadevanju se je šola nekaj predelala. Cerkev je dobila električno luč in cerkev je vsa prenovljena in slikana. Dolga je izplačal $5,600.00. V kratkem bodo imeli v tej cerkvi zopet birmo. — In dobri farani živijo v miru in slogi s svojim župnikom in ker mu bodo v kratkem času postavili novo prepotrebno župnišče, bodo tudi praktično pokazali, da ga imajo radi. —

Slovenci v Newburgu: Le tako naprej! Delajte v slogi s svojim duhovnikom za napredek cele naselbine: za napredek cerkve, šole, društev in tudi za napredek svoje poštene trgovine!

Na dan slovesnosti desetletnice je bilo obhajanih v cerkvi sv. Lovrenca 256 ljudij. Kolekta v cerkvi to nedeljo je znašala $339.50.

Anton Sojar.

Gilbert, Minn., 30. sept. — Predragi mi g. urednik Amer. Slovenca, Vas prosim za malo prostora v našem listu. Naznanjam rojakom po širni Ameriki iz našega kraja, kako se kaj imamo tukaj. Kar se tiče dela, se tukaj še zadosti dobro dela, razun dveh rudnikov vsi delajo. Pa tudi po mestu se zdaj dela pocestna železnica, se že proga poklada; kakor pravijo, da čez dva ali tri mesece bo narejena.

Kar se tiče naše farne cerkve, je tako stara, da so jo prodali za 12 sto dolarjev Angležem in so jo premufali gori k šolam, a zdaj pa imamo ned. službo božjo še v isti cerkvi tako dolgo, da ne bo narejena nova farna cerkev. Ko so cerkev mufali, pa nismo imeli sv. maše 4 nedelje. Zdaj se pa ravno na tistem mestu, kjer je prej stala stara cerkev, dela nova. Meni je gospod župnik pokazal načrt od nove cerkve, oh, kako bo lepa in delala našemu mestu čast. Seveda človek težko da, no pa se že da, saj to je vse v božjo čast. Vsaka družina po mojem mnenju bi morala dati 5 dolarjev naprej, kolikor katoliških družin nas je tukaj v ti fari. Bi bilo že to lepa vsota denarja. Koliko je pa še samcev neoženjenih in drugih dobrih duš! Vprašajmo mi danes našo sosedno faro Eveleth, koliko so dali oni dobri farani za svojo farno cerkev takrat, ko so jo zidali in koliko imajo danes manj zato, ker so darovali Bogu; ampak odgovorili nam bojo nato, da imajo še več zato. Zato pa mi Gilberški farmani le s pogumom naprej za čast božjo! Za vse to se moramo Bogu zahvaliti in našemu častitemu župniku Alojziju Pirnatu, da ima tako velik pogum.

Zdaj pa pozdravim vse Slovence in Slovenke po Združenih Državah. Tebi, list, pa obilo novih naročnikov in ti želim vse stare, da bi ti zvesti ostali še mnogo let in da bi te vsaka slovenska hiša imela pod streho. Z listom Glas Svobode pa vun iz slovenskih hiš!

Star naročnik.

Joliet, Ill., 5. okt. — Po svojem zaključenem opravilu v Minnesoti sem se vrnil v Joliet. Meni se zdi, da med industrijskimi mesti Zdr. držav spada mesto Joliet, ki šteje 44,670 prebivalcev, med prva. Polovica mesta leži na zračnem hribu, druga polovica pa v dolini tostran reke. Tu je dosti slovenskih družin in samcev. Železne tovarne dajejo tisočim delavcem zaslužek. Slovenci so znani pridni delavci, zato jim ni bilo težko dobiti delo. V Jolietu imamo radostnih slov. deklet in so tukaj rojene. Nekatere delajo v prodajalnah, v tovarnah za Supply Co. in v delavnicah za žveplenke. Ako se kateri fant hoče ženiti, si lahko tu dekle izbere. Jolietski Slovenci so l. 1895. zgradili prvo slov. šolo v Ameriki. Poslopje šolsko je zdaj pretesno in kakor nam je znano iz A. S., bodo zgradili novo stavbo. Ranjci Rev. Šusteršič je skrbel in sezidal novo cerkev, ki skupni stroški so znašali $100,000. Opoldansko solnce pripeka in mi je vroče, zato pa morda prihodnjič več. O veste kaj, zmiraj se mi kolca, ne vem, kaj to pomeni. Pozdrav gg. čitateljem! **Ivo Težak.**

Milwaukee, Wis., 1. okt. — Veleslavni nam Am. Sl.! Zopet ti želim par vrstic podati. Sedaj je šel oče nesrečnega fanteka na mesto, kamor ga je izročil v šolo, poizvedet natanko vzroke fantove smrti. Pa so mu trdno zatrjevali, da ga niso tovariši pretepli, da je le utonil, ko so se kopali, da poškodbe je pa dobil tedaj, ko so ga iz vode potegnili in pa ko so vodo iz njega izlivali. Nesrečna Brenkuža imata zelo žalostne čase. — Pred kratkim je pa napadel neki postopač pošteno gostilničarko Frančiško Dobnik in ji je hotel denar pobrati. Pa na kričanje je prišlo ljudstvo in je preprečilo rop, postopača so pa takoj odpeljali policaji. — Moram še pripomniti nesrečo enega rojaka. Pred kratkim se je zelo ponesrečil fant s hišnim imenom Žuntarjev iz Varpole vasi na Sp. Štajerskem. Je bil zaposlen tukaj pri Fister Fogelnu. Pri delu mu je na več krajih roko strlo, da revež trpi grozne bolečine v bolnišnici. Tvorničar mu bode moral dati nekaj odškodnine. — Dne 29. sept. je zopet kara povozila na Scott St. in pa Clinton enega priletnega moža tako zelo, da predno so ga v voz naložili, je bil že mrtev; pa ta ni bil Slovenec, no pa žalostno je pa vseeno.

John Vodovnik.

Rock Springs, Wyo., 2. okt. — Hudo je danes na svetu! Pravili so dedje, da se je v onih dneh moglo dobiti "pet krav za en groš"; dandanes ne dobiš niti jednega repa za isto ceno. Grunti po Gorenjskem so tako visoki, da lahko pljuneš črezenje. Janezek mora trgati hlače po šolah leta in leta, da se mu ubijejo v glavo nepotrebne "cifre in puštobi". Komaj konec teh muk, je že fantiček v rokah kapitalista, črevljarja, očeta kopice otrok. Po štiriletnem pestovanju in sčipanju otrok postane iz Janezka — Janez, ponosni "šuštarski ksel". — — — — "Šoštar nečem biti, to je reven stan": zapoje Janez po kratkem premotrivanju, popusti šila in kopita ter jo udari na Koroško ali pa na "Prajzovsko". Videč, da se mu vali le premog, železo in baker izpod krampa, se mu pristudi domača gruda. Denarja je v žepu ravno za pot v Ameriko.

Amerika! Oh ti kruta Amerika, prvorojenka prokletega kapitalističnega moloha, kaj si napravila z Janezom in sploh z vsemi Janezi, ki so prišli iskat zlata v tvojih laseh! Kri si jim izpila, prodala si jih svojemu krvi lačnemu očetu Kapitalu! V potu svojega obraza so poginili po rovih in topilnicah. Tujina jih pokriva, vse od kraja in kolikor jih še ni šest črevljev pod zemljo, bodo pocepali v par letih pod bremenom ameriškega kapitalizma. Izjem ni. Če je pa kakšna izjema; če ima namreč kedo kaj, ta ni napravil sam kar ima. Ukradel je! Tat!

Tako se danes godi Adamovim potomcem. Naš oče Adam je prišel na svet kar tako; tudi toliko ni imel na sebi kot je za nohtom črnega. Bodisi že, da je imel Bog kaj opraviti z njegovim začetkom ali pa da je lepega pomladanskega dne kar tako meni nič tebi nič prilezel v to solzno dolino: — — nepobit faktum je, da je bilo vse njegovo, kar je pridelal in kar pobil med "golaznino in živino". Bil je mož; prvi človek, prvi — — — kapitalist na svetu. In dokler ne postanemo vsi njemu jednaki in ne dobimo jednakih delnic ("šerov") iz njegovega trusta, nam ni pričakovati boljših razmer. Da to dosežemo, podajmo bratsko si roke in kdor še ni, naj postane naš z dušo in telesom — — — socijalist!

Takole približno je razlagal g. Kristan vzrok svojega advertiziranega prihoda v naše mesto. Govor je zašpilil g. Podboj, najsvetlejša zvezda na nebu slovensko ameriškega socijalizma. Pričakoval sem, da bo mož, poznavalec naših razmer, pojasnil g. Kristanu, da on ne ve niti za jednega izmed naših premožnejših mož, ki so potrpežljivo poslušali krivična očitanja, da bi si bil nepravičnim potom prisvojil svoj imetek. Ne, tega on ni pripovedoval! Tudi to je pozabil omeniti, da se lahko gre Adama, kdor je istega prepričanja kot g. Kristan. Naša pelinova država ima dosti sveta za vse zbegane in preplašene duše. Samo izberi si, kjer hočeš 160 akrov, od kulture neokuženega sveta, vrzi tamkaj svojo obleko do zadnjega traku proč in živel boš, nenadlegovan srečno in zadovoljno kot čuri muri, božji volek, "ki ne moli dela nič" — — —

Ne, kaj tacega ni prišlo g. Podboju na jezik. "Naroči se na časopis, katerega izdaja trust Proletarec v Chicagi" — je ponavljal enomerno, ritmično kimaje z glavo — — — "in rešena Bosna."

Z bratskim pozdravom

Anton Schiffrer.

Valley, Stevens Co., Wash., 28. sept. —Číslano uredništvo! Kdor trka, se mu bode odprlo. Tako tudi jaz trkam na Vaša uredniška vrata in upam, da mi ne ostanejo zaprta. Zakaj vsi so prihajali, "njega" ni bilo, nobenega dopisa iz Valley ni bilo.

Že se bliža leto h koncu. Minula ga je že tretja četrtina, pričela se je sedaj tretja letna doba, katero imenujemo jesen. To je čas, da dozore letni zemeljski pridelki, katerih je letos v veliki obilici. Žitna zrna so nam obrodila stoteren sad. Pšenice da je na aker od 30 do 45 bušljev. Tudi drugega pridelka je obilo. Sadno drevje se lomi pod težo sadja. Tako nam je ljubi Bog dal letos skoraj, mislim, vsakega daru obilo.

Vreme imamo sedaj že jesensko.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Nekaj, na kar se lahko zanesete

Kadar potrebujete kakega zdravila, naj bo najboljše in nazanesljivejše. Naj bo od časa proizkušeno in katero je drugim pomagalo. Ako imate kako pljučno bolezen, bolezen v grlu ali sapniku ali kako drugo bolezen, s katero je združen kašelj, ne bote našli boljšega zdravila nego je

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Bolsam for Lungs)

Ustavi kašelj, razredči sluze, zaceli bolna pljuča in naredi dihanje lahko.

Cena 25c, večja steklenica 50 centov.

"Noben človek bi ne verjel,

kako strašne bolečine so me mučile in koliko denarja sem zapravil za zdravljenje, ki ga nisem dosegel, dokler mi nekdo priporočil

Severovega Gothardstega Olja.

(Severa's Gothard Oil)

Prepričan sem, da je to najboljše mazilo za revmatične bolečine, nevralgijo, okorelost, oteklost in bol v hrbtu. Neki drugi moj prijatelj je imel bolečine v nogah štiri leta. Poskusil je to in ono, a nič mu ni pomagalo, dokler se ni namazal s tem mazilom."

Stanislav Grab, New Bessemer, Pa.

Cena 50 centov.

Severova Zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Ne sprejmite nadomestitev. Ako jih nima vaš lekarnar, pišite nam. Zdravni ški nasvet zastonj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— V Ameriko z ljubljanskega južnega kolodvora se je odpeljalo v dneh od 18. do 22. septembra 80 Hrvatov, 36 Bolgarov, 40 Makedoncev in 16 Ogrov, nazaj je prišlo 39 Slovencev in 128 Hrvatov.

— Priprave za vojno. Ljubljana dobi korno poveljništvo. To so povzročile zadnje vojaške vaje na Kranjskem, ki so pokazale precej pomanjkljivostij. Utrdilo se bode bolje Primorje, posebno istrska obal. Ker bodo Francozi poslali vso svojo mornarico iz Bresta v Sredozemsko morje, se bodo z vso naglico zgradile avstrijske nove vojne ladje.

— Hrvaško-slovenska edinost. Ljubljanski "Slovenec" prinaša naslednjo vest: Opatija, 19. sept.: Na povabilo obojnih strankinih vodstev zbrali so se v Opatiji zaupniki Stranke Prava za vse hrvaške dežele in Vseslovenske Ljudske Stranke k političnemu posvetu. Posvetovanja so se vršila včeraj in danes (18. in 19. septembra) v dvorani pod kupljo hotela "Stefanie". Navzoči: Iz Hrvatske rector magnificus dr. Pazman iz Zagreba, poslanca razpuščenega sabora Cezar Akačič in Sjepan Zagorac, nadalje glavni urednik prof. Segvič; iz Kranjske poslanci dr. Šusteršič, Povše in Jarc; iz Dalmacije poslanca don Prodan in dr. Drinković; iz Koroške dr. Brejc; iz Istre poslanca dr. Laginja in prof. Spinčič; iz Stajerske poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič ter prof. dr. Hohnjec; iz Goriške poslanec Fon. Odposlanci iz Bosne in Hercegovine so bili v zadnjem trenotku zaprečeni vsled obravnav o bosanskih železnicah; njihova opravičba se je vzela na znanje. Pretresavalo se je temeljito ves politični položaj hrvaško-slovenskega naroda in pa iz tega položaja izvirajoče posledice ter se je doseglo v vseh točkah popolno soglasje. Konstatiralo se je, da stremite obe stranki tako v narodno-političnih, kakor v kulturnih ozirih za enakimi cilji v duhu programa Stranke Prava in sklenilo se je soglasno ustvariti skupno organizacijo s tem, da se ustanovi Hrvaško Slovenski Zvršilni Odbor. Nadalje se je sklenilo, da se skliče na dan 20. oktobra t. l. v Ljubljano skupščina vseh državnih in deželnih poslancev, ki pripadajo sedaj združenim strankam. — "Slovenec" pristavlja k temu: Ti dogodki so za jugoslovanski svet naravnost zgodovinske važnosti. Slovenci in Hrvati nočemo več biti dva naroda, temveč samo eden edinstveni narod v duhu programa blagopokojnega Ante Starčeviča in drugih naših narodnih veljakov. En narod živi od benečanske planjave do romunske meje in od Drave in Mure doli do turške meje, do Albanije. To je rešilna ideja, ki se je mnogokrat poudarjala od najrazsvetlenejših mož našega naroda, ki se pa žalibog doslej ni nikdar oživotvorila. Opatijski dnevi pa so dali tej ideji realno življenje. Odslej se bo delala skupna hrvaško-slovenska realna politika v okviru habsburške monarhije.

— "Kočevska posojilnica" je imela dne 15. septembra izredni občni zbor, na katerem se je definitivno sklenila likvidacija in so se izvolili likvidatorji.

— V Mekinjah so dobili novo šolsko poslopje, katero je dne 15. sept. blagoslovil preč. g. dekan Ivan Lavrenčič.

— Proti ciganom, ki so res prava deželna nadloga, je izdalo okrajno glavarstvo v Novem Mestu zanimivo odredbo, da naj se cigane, ki beračijo, obrije, cigankam pa porežejo lasje.

— Volitev v Ljubljani. Kakor znano, je kranjski deželni zbor razveljavil izvolitev ljubljanskih deželnih poslancev prof. Reisnerja in tržnega komisarja Adolfa Ribnikarja. Dne 24. sept. se je vršila nova volitev. Narodno-napredna stranka je kandidirala zopet Reisnerja in Ribnikarja, Nemci so postavili kandidatom dr. Egerja in Pammerja, in Slovenska Ljudska Stranka je kandidirala deželnega zadružnega komisarja dr. Lovro Pogačnika in pasarja Ivana Kregarja. Izvoljena sta bila kandidata narodno-napredne stranke Reisner in Ribnikar, ki sta dobila 1942, oziroma 1927 glasov, dočim sta dobila Pogačnik in Kregar 1002, ozir. 999. glasov, Eger in Pammer 403 ozir. 394 ter kandidata socialnih demokratov Bartel in Kristan 125, ozir. 133 glasov.

— Pospeševanje živinoreje. Dne 21. septembra so pripeljali na ljubljanski kolodvor 35 krav iz Švice, katere sta tam nakupila mlekarski nadzornik Legvart in kontrolor prisilne delavnice Pauločič. Dežela je namreč vzela vse posestvo barona Kodelija za 12 let v najem, ker se baron sam baje stalno naseli v centralni Afriki, njegova družina pa začasno v Gorici.

— Slomškove slavnosti so se vršile dne 24. septembra skoro po vseh ljudskih šolah na Kranjskem. Na tisoče mladih src se je vnemalo za Slomškove ideale. Slavnosti so se vršile tudi na kranjskih gimnazijah.

— O dvojezičnih krajevnih napisih na Kranjskem se piše: Nobena kaša se ne sne tako vroča, kot se skuha. O dvojezičnih krajevnih napisih je dobro pojasnilo prinesla "Občinska Uprava". Po zakonu o ljudskem štetju iz leta 1869. imajo pač politična deželna oblastva določevati krajevne napise. Toda napisi, ki jih smatrajo županstva kot potrebna iz ozirov javne varnosti v izvrševanju krajevne policije, so in ostanejo brezpogojno lahko samoslovenski. Tu nima vlada nič ukazovati.

— Do 100 delavcev in delavk v ljubljanski predilnici so dne 20. septembra obvestili, da bodo v štirinajstih dneh odslovljeni, ker se namerava neki oddelek opustiti.

— Zlata poroka. Notranjci so trdnega zdravja in dolgega življenja. Tako obhaja letos že drugi Fatur iz Zagorja na Notranjskem redko slavnost petdesetletnice svoje poroke. To je v Ljubljani bivajoči vpokojeni železniški mojster Lovro Fatur in njegova žena Jožefa rojena Sedmak, stariša ugledne pisateljice, gdčne. Lee Fatur, priljubljene zlasti bralcem "Dom in Sveta".

— Konkurza. C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je dovolila razglasitev konkurza o imovini Ivana Poženel, trgovca v Begunjah št. 94, kakor tudi razglasitev konkurza o imovini Jurija Mravlja, trgovca v Gornjem Logatcu.

— "Zanimiv rojak". Iz Ljubljane se poroča: Zanimiv naš rojak je g. Ogrin, novi posestnik Lenčetovega posestva v Lavrici. V rani mladosti je odšel v Brazilijo, kjer se je razvil za pristnega podjetnega Amerikanca. V Sao Paulu ima še sedaj s sodrugom veliko usnjarno. Z bogatimi skušnjami in z lepim premoženjem se je vrnil v domovino, katere tudi v Ameriki nikoli ni pozabil. Nakupil je Turkovo graščino na Gorenjskem, Kranjčevo veleposestvo v Št. Ilju na Štajerskem in Lenčetovo posestvo v Lavrici. Tu misli tudi ostati. Da se spozna s svojimi sosedi in z ljubljanskim narodnim občinstvom, je priredila dne 22. sept. pri njem ondotna Ciril-Metodova podružnica veliko veselico. Glavne stroške, kakor godbo itd., je prevzel rodoljubni gospodar sam.

— Smrtna kosa. V Kostrelnici pri Litiji je umrl gostilničar g. Anton Lovše. — V Krnici je umrla Helena Poklukar, sestra umrlega bivšega deželnega glavarja. — V Kočevju je umrl pekovski mojster Marek. — Iz Prema: Na kvaterno nedeljo pri popoldanski službi božji je med molitvami za rajne zvonil Miha Maslo (Šprohar), cerkovnik smrske podružnice, ko se je naenkrat od kapi zadet zgrudil in umrl. — V Kilovčah na Krasu je umrl Janez Fatur (gostilničar Jeranda), bivši "burš" sedanjega laškega vojnega ministra, ki je bil svojčas avstrijski častnik in se je učil slovenščine. — V Ljubljani je umrla posestnica in gostilničarka ga. A. Plankar, stara 48 let. — Istotam je umrla 24 let stara ga. Hana Warts, roj. Belič.

— P. P. pl. Radics umrl. Dne 24. sept. je umrl v Ljubljani znani pisatelj Peter Pavel pl. Radics. Rajnik je bil tipična podoba ljubljanskih mestnih ulic in istotako tipična osebnost v domoznanski literaturi, osobito tam kjer je bilo treba obelodaniti notice iz arhivskih virov. Porodil se je pl. Radics v Postojni 1836. Po svojih vseučiliških študijah je učil na ljubljanski gimnaziji kot suplent v letih 1859 do 1862, ter je zapustil koncem prvega polletja 1862 gimnazijsko kariero. Potem se je posvetil pisateljevanju in preiskavanju zgodovinskih virov, tičočih se naše ožje domovine. Iz njegovega peresa je poteklo nešteto zgodovinskih člankov, spisov in razprav.

— Umrl je v Zagrebu časnikar g. Ivan Souvan, sin ljubljanske trgovske rodbine. Rojen je bil leta 1848. v Ljubljani. Dovršil je gimnazijo in vseučilišče. Udeležil se je okupacijske vojne v Bosni, potem pa došel v Zagreb in vstopil tam v uredništvo "Agramer Zeitung", kjer je ostal nepretrgoma vsa leta do letošnje spomladi, ko je list nehal izhajati. Pokojnik se je zlasti posvetil prevajanju hrvaških pisateljev in literarni kritiki.

— Zavratni umor. Malo čez polnoč dne 18. sept. je šel Anton Gradišek, županov sin iz Sp. Stranj kosit otavo. Kar skoči za njim izza grmovja nek ponočnjak in mu s sekiro razbije lobanjo. Gradišek je 21. sept. umrl. Lopovu so na sledu.

— Originalen način samoumora. Zader, 20. sept.: Iz vasi Melada se poroča, da je orožniški stražmojster Maks Glavač iz Radeč na Kranjskem pretekli ponedeljek nabasal neko puško, jo potem izročil žandarju-korporalu Woelu, ki zato ni vedel, in mu pod pretvezo, da ga uči meriti, ukazal nanj ustreliti. Glavač se je mrtev zgrudil. Da gre res za samoumor, sklepajo tudi iz tega, ker Woela niso aretirali.

— Napad na orožnike. Dne 17. sept. se je zbralo v gostilni Marije Berdaus v Vidmu nad 40 fantov, kateri so se začeli med seboj pretepavati. Oštirka je poslala po orožniško asistenco. Ta je tudi ob 12. uri ponoči prišla. Ko fantje to ugledajo, začno še bolj razbijati. Najbolj nevarnega razgrajača in pretepača Janeza Zabukovca iz Malevasi so potisnili orožniki na prosto. Pred vrata pa se je postavil orožnik z nasajenim bodalom, češ, da ta ne pride zopet v sobo. Ko so pa to zapazili drugi fantje, ki so stali pred hišo, so se oborožili in hoteli vdreti v gostilniško sobo. Skočili so na povelje Zabukovca na orožnika, prijeli za puško, za katero so se potem borili. Orožnik je puško obdržal, pač pa mu je snel eden fantov bodalo. Orožnik je sunil nato proti Zabukovcu in ga podrl na tla. Zabukovc je začel nato vpiti: "Zdaj pa le po njem, ubijte hudiča, udari ga po glavi!" Iz sobe je potem prišel drugi orožnik in oštirka, nakar so fantje zbežali. Orožnika sta iskala izgubljeno bodalo, pa ga nista našla, pač pa sta prijela Zabukovca, ki je vpil: "Le išči, hudič, bajonet, boš vsaj ob službo, saj sem ga zlomil na dva kosa" — in oddala strastnega pretepača sodišču.

— Begun. Dne 22. sept. se je zagovarjal pred deželnim sodiščem v Ljubljani 24letni delavec Fran Wohlgemut iz Spodnjih Bitenj na Gorenjskem zaradi begunstva. Obtoženec jo je popihal v času nabora v Ameriko. Sedaj je prišel nazaj in ker ni imel čiste vesti, se je priglasil sam glavarstvu. Ker pa je bil možakar pošten in se je sam priglasil in ker ni bil prej še nikdar kaznovan, se mu je prisodilo 14 dni ostrega zapora.

— Utopljenec. Dne 14. sept. so v savski strugi na Hrušici pri Jesenicah našli moškega utopljenca, ki je moral v vodi ležati mesec dni. Dognalo se je, da je ponesrečenec Matija Kogovšek, oženjen drvar iz Podgorena. Tudi njegovega sina, ki je šel obenem z očetom od doma, pogrešajo.

ŠTAJARSKO

— Slomškova proslava dne 26. sept. 1912. Iz Maribora z dne 23. sept. se poroča: Četrtek 26. sept. proslavimo po ukazu Ekscelence našega nadpastirja na poseben način kot 50. obletnico smrti velikega škofa Slomška. Vsa duhovščina vsake dekanije se snide k temu izrednemu slavlju. Po slovesnosti v cerkvi bi utegnila biti umestna slavnostna konferenca s sledečim sporedom: Spomini na Slomšeka. Vsak izmed čč. gg. duhovnikov poroča, kar ve o Slomšeku od že umrlih duhovnikov, iz domače kronike ali od ljudstva. Te spomine naj bi, če mogoče, prinesel s seboj že zapisane, da se ob priliki priobčijo. Razgovor o vsakoletni izdaji duhovniških drobtinic. Knjiga "Slomšek" bi obsegala spise, ascetične, homiletične, katehetične in pedagoške vsebine, zlasti pa biografije zaslužnih vzornih duhovnikov in bi priobčevala spomine na Slomšeka. O vseh točkah se lahko vrši prost razgovor in se storijo potrebni sklepi.

— Pri občinskih volitvah v Sp. Poljskavi pri Pragerskem so zmagali nemškutarji. Za občino, ki je bila dozdaj slovenska, bo težko šlo, da bi jo še kdaj iztrgali iz rok nemškutarjem. Kdo je kriv?

— Biserna maša. Središki rojak č. g. Matija Šinko je obhajal dne 20. sept. 60letnico svojega mašništva ali biserno sv. mašo. Rojen je bil 1829. v Središču.

— Smrtna kosa. Pri Sv. Juriju v Slov. goricah je umrl dne 21. sept. g. Matevž Rajšp, nadučitelj v p. in častni član vseh občin župnije Sv. Jurija, star 74 let. — Pri Sv. Jurju na Ščavnici je umrl vrli mladenič Jožef Fras, posestniški sin. — V Vuzenici je umrl gostilničar Fr. Essig, star 36 let. — V Rogoznici pri Ptuju je umrl 83 let stari Janez Kovačec, ki se je vojskoval še pod Radeckim. — V Št. Janžu na Dravskem polju je umrla posestnica G. Šolar, p. d. Repička. — V Cmureku je umrl Radeckijev veteran Karol Simončič, 85 let star. — V Velenju je umrla grofinja Bianka pl. Adamovich, stara 75 let.

— Prof. Horak umrl. V Steindorfu ob Osojskem jezeru je umrl vpokojeni profesor Franc Horak. Truplo so pokopali v Mariboru. Pokojnik je deloval dolgo vrsto let na mariborski gimnaziji in je število njegovih učencev, ki delujejo v najrazličnejših službah po Spodnjem Štajerju, zelo veliko. Bil je rodom Čeh in se je svoje narodnosti v polni meri zavedal.

— Strahovit umor. V bližini Judenburga na Zg. Štajerskem so našli 14. sept. zjutraj grozovito razmesarjeno truplo nekega neznanca. Truplo je bilo brez glave, noge pa so bile tudi odrezane in položene na prsi. Truplo je bilo popolnoma brez krvi in tudi okrog njega niso bila tla čisto nič okrvavljena. Iz tega sklepajo, da je bil neznanec umorjen nekje drugje in da so truplo prenesli potem semkaj. Roke so bile tudi popolnoma razrezane. Identitete neznanca še niso mogli dognati. Za krivci ni nobenega sledu.

— Ociganjen je bil za veliko denarja kmet Karet v Altenbergu na Štajerskem. Dve ciganki sta prišli k njemu in ena mu je rekla, da mu pove jedno številko in bo zadel velik loz, če ji plača 950 kron. Kmet ji je odštel denar. Ciganka je potem potegnila izpod obleke mrtvaško glavo, jo položila na mizo in okoli nje nastavila 950 kron. Nato je prijela kmeta za roko, jo položila na mrtvaško glavo ter razlagala kmetu vse njegove razmere. Povedala mu je tudi številko za veliki loz. Kmet je bil vesel. Ciganki sta se klatili več dni po okolici in se dobro gostili. Bili sta celo tako predrzni, da sta prišli h kmetu še enkrat in zahtevali za novo vedeževanje 1100 kron. Kmet ni imel denarja in si ga je že hotel izposoditi pri nekem sorodniku, ki ga mu pa ni dal. Cigankama pa so postala tla prevroča in sta izginili iz tiste okolice.

— Ker se ni hotel ločiti od žene. Iz Dusendorfa na Srednjem Štajerskem poročajo sledečo zgodbico: Zakonska Laengl v Dusendorfu sta se hotela ločiti; vendar pa mož ni hotel privoliti v kako odpravnino za ženo. Ta se je pa oblekla v hudobca in obiskovala svojega moža ponoči. Strašila ga je z različnimi mukami in izsilila iz njega sčasoma 2800 kron. Ko je končno Laengl s pomočjo sosedov vendar prišel ženi na sled, je ta neznano kam izginila.

KOROŠKO.

— Družba sv. Mohorja šteje letos skupno 76,567 udov, za 6288 udov manj kot lani, kar je gotovo vzrok splošna draginja. Amerika šteje 2550 udov, za 311 več nego lani. Za leto 1913. naznanja "Družba sv. Mohorja" naslednje knjige: 1. Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1914. 2. Pravljice, spisali Utva in Mira, ilustriral V. Cotič. 3. Mlada Breda. Spisal dr. Iv. Pregelj. Slov. Večernic 67. zv. 4. Zgodovina slov. naroda, 3. zv., spisal dr. J. Gruden. 5. V tem znamenju boš zmagal, spisal dr. Zore. 6. Molitvenik: Krščanska mati, spisal J. M. Seigerschmied.

— Koroški deželni predsednik bar. Hein še ne odstopi. Vendar ni še toliko ozdravel, da se bi udeležil zasedanja koroškega deželnega zbora.

— G. dr. Janko Kotnik, doslej suplent na celovški realki, je imenovan za suplenta na realki v Gorici.

— Svojega otroka je umorila v Železni Kapli delavka Terezija Trunk.

— Smrtna kosa. V Celovcu je umrl mesarski mojster Albin Raspotnik. — V Velikovcu je umrl trgovec z živino in deželnimi pridelki g. Sebastijan Oberhammer, star 57 let. — V Celovcu je umrl trgovec Hans Gaertner, star 37 let.

— Samoumori. V Borovljah se je usmrtil 18 letni graver Emil Ganzer.— V preiskovalnem zaporu deželnega sodišča v Celovcu se je obesil na žepni robec 42letni Osvald Sukalja iz strahu pred pretečo kaznijo. Sukalja je doma od Sv. Marjete v Rožni dolini.— V Celovcu so našli v mestnem drevoredu na neki klopi slikarskega pomočnika Pavla Nošila. Ustrelil se je z revolverjem v glavo. Vzrok samomora ni znan.

PRIMORSKO.

— Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda. Letošnje skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu dne 22. septembra se je udeležilo nad 500 oseb. Družbin blagajnik je okrcal "mladine" in rekel, da družba ne potrebuje lepih, navdušenih besed, ampak dejanj, cvenka potrebuje, kajti dohodki družbe so v letu 1911. padli proti onim v letu 1910. za nad 45,000 kron! Proračun izkazuje 334,850 K stroškov in 140,000 K dohodkov, tedaj 194,850 K primanjkljaja, ki se bo pokril deloma iz glavnice, oziroma zapuščinskih skladov, deloma pa iz najetih posojil.

— Vinska letina na Goriškem obeta biti letos zelo ugodna.

—Superdreadnoughti v Avstriji. Kakor se poroča, bo dobila tudi Avstrija superdreadnoughte, to je vojne ladje po 24,000 do 26,000 ton, katere bodo opremljene z 35 cm topovi, med tem ko imajo dreadnoughti Viribusovega tipa topove po 30.5 cm. Za to bo treba zopet šteti 300 milijonov K v treh obrokih. Prvi obrok se postavi že v mornarični proračun za leto 1913.

— Kadenaro-Ipavec v Ročinju. O poskušenem atentatu na avtomobil nadvojvode Josipa Ferdinanda smo svoječasno poročali, da sta bila aretirana kot osumljenca župnik Kadenaro, ki je baje atentat zasnoval, in posestnik Ipavec, ki ga je hotel izvesti, oziroma je prigovarjal dvema tovarišema, da izvršita proti plačilu 50—100 kron atentat. Na ta način se je izvedelo o atentatu in se je izvršila aretacija. Kadenaro je bil po daljšem preiskovalnem zaporu oproščen, proti Ipavcu pa se je vršila v Gorici obravnava, ki je bila tajna. Ipavec je bil glede poskušenega atentata oproščen, obsojen pa je bil na 1 mesec dni zapora, ker se je pri aretaciji lotil orožnikov.

— 80 let stara Marija Suc iz Pliskovice na Krasu (ne iz Slavonije), ki je šla peš na Dunaj k evharističnemu kongresu, se je srečno vrnila 18. sept. —pa ne peš, ampak z vlakom do Nabrežine ter v Pliskovico z vozom. Spremljal jo je oni g. sprevodnik, ki jo je na Dunaju izročil samostanu ter je med dobrimi Nemci zanjo nabral z ozirom na njeno starost 600 K, od katerih se 450 K naloži v hranilnici, da se ji bode pošiljalo mesečno po 15 K. Dobra ženica bo na starost lepo preskrbljena z malim "penzijonom" ter bo v najprisrčnejši hvaležnosti molila za svoje dobrotnike.

HRVATSKO.

—Nevarno je obolel v Zagrebu vodja Hrvaške Stranke Prava dr. Milan Starčevič.

— Niko Mihanovič, znani hrvaški milijonar in lastnik ladij, potuje sedaj s svojim sinom in bratom po Dalmaciji.

— Dr. Murko, graški vseučiliščni profesor, je zadnji čas po nalogu dunajske akademije znanosti prepotoval Hrvaško, Bosno in Dalmacijo, kjer je s pomočjo fonograma zbiral narodne pesmi, ki so mu jih peli muslimanski pravoslavni in katoliški narodni pevci. Dr. Murko je opazil, da med Srbi in Hrvati narodna pesem hitro propada in so narodni pevci že jako redki.

— Po 18 letih se je vrnil iz Amerike neki Anton Periša iz Livna v Bosni. Ko je odšel v Ameriko, je pustil v Livnu ženo s parmesečnim dojenčkom in 2 letnim sinkom. Spočetka je ženi pisal, potem se pa ni več javil in je bilo tudi vse prizadevanje konzularnih oblasti brezuspešno. Vsi so ga smatrali za mrtvega. Žena je odslej vse svoje sile uporabila za dobro vzgojo obeh sinov, od katerih je sedaj eden bančni uradnik v Livnu, drugi pa tipograf v Sarajevu. Tega so te dni naenkrat pozvali iz tiskarne, češ, da ga čaka oče, ki se je vrnil iz Amerike. Seveda ni verjel in mislil, da ga hočejo tovariši potegniti. Le z največjo težavo so ga spravili ven. Srečna novica je bila resnična: našel je svojega očeta zdravega in krepkega. Sedaj sta brž brzojavila še v Livno materi in bratu; seveda tudi ta dva nista mogla verjeti, dokler se niso srečni objeli. Vse Livno se veseli tega dogodka. Periša star. pripoveduje, kako ga je zadnji čas začela peči vest radi pozabljene rodbine, da ni mogel več spati ne delati. Zato se je odpravil na pot in se najprvo izkrcal v Trstu, kjer je iskal kakega vojaka iz Livna, da bi zvedel, če kdo njegovih še živi. Ker so bili pa vojaki na vajah, je odpotoval v Sarajevo, kjer je zvedel za sina. Periša je prinesel rodbini precejšnje premoženje, v kratkem pa se z mlajšim sinom vrne v južno Ameriko, kjer ima v zakupu zgradbo neke železniške proge.

Geo. Lopartz
Grocerijska prodajalna
N. W. telefon 808.
402 Ohio Street JOLIET, ILL.

N. W. Phone 825 Chicago Phone 2502
John Verderber
STARA GOSTILNA
Dvorano v najem
Za svatbe, plese, zborovanje in razne druge prilike.
MIH. TERDICH, vodja.
203 Ruby St. JOLIET, ILL.

POZOR!
Rojaki pomislite si poprej kot potrošite vaš težko zasluženi denar v slabih tovaršijah in to brezpotrebno. Boljše je, postrežite si vaše telo. Ako hočete biti dobro postreženi in dobro pivo piti, pridite k meni, ker točim najboljšo E. Porter Lager pivo, domača in kalifornijska vina ter najboljše žganje in imam lepo dišeče smotke, ter imam prenočišča. Prijatelj pridi, da se prepričaš sam. Postrežba dobra, cena zmerna, ker pri meni je ena največjih slovenskih zalog s pijačami v Jolietu.
Se priporočam vsem rojakom v obilen poset, jaz dobroznani salunar,
JOŽEF BOŽIČ,
101 Indiana St. N. W. tel. 384, Joliet

John Grahek
...Gostilničar...
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.
Prodajam tudi trdi in mehki premog.
TELEFON 7612
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

KADAR STE V MESTU
ste vabljeni, da se greste okrepčat s čašo okusne pijače in jedil v salun in restavracijo
L BAR CAFE
Postrežba izborna— prav po domače
403 N. Chicago vogal Cass Sts. .....JOLIET

GEO. MIKAN
MODERNA GOSTILNA
Pri meni je največ zabave in in najboljša postrežba.
N. W. telefon 1251.
202 Ruby St. JOLIET, ILL.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje postreženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

J. C. Adler & Co.
priporoča rojakom svojo
Mesnica
Tel. 101 Joliet, Ill.

N. W. Phone 809.
MIHAEL KOCHEVAR
slovenski gostilničar
Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Anton Kirinčič

Cor. Columbia in Chicago Sts.
JOLIET
Gostilničar
Točimo izvrstno pivo, katero izdeluje slavnoznana Joliet Citizens Brewing Company.

Geo. Laich
SALONER IN AGENT PAROBRODNIH DRUŽB.
se priporoča rojakom v naklonjenost.
Pošilja denar v staro domovino, hitro točno in po dnevnem kurzu.
Prodaja fina vina, likerje in smodke.
ROJAKI DOBRODOŠLI!
3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.
Denarnega prometa koncem l. 1911 je imela 614.5 MILIJONOV KRON, VLOGE znašajo nad 42 MILIJONOV KRON, REZERVNI ZAKLAD PA 1 MILIJON 300 TISOČ KRON.
Vložen denar obrestuje po 4¼ % brez vsakega odbitka
Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE in CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.
Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno "šparkaso". NAM PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobimo Vaš denar.
SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO!

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Urednik.....Rev. John Kranjec
Chicago Phone 2899.
813 N. Scott St. Joliet, Ill.

Izdaja ga vsaki petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina za Združene države $2.00 na leto; za Evropo $3.00.
Plačuje se vnaprej.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.
Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Prva in edina slovenska unijska tiskarna.

CERKVENI KOLEDAR.

13.	okt.	Nedelja	Edvard, kralj.
14.	"	Torek	Posvečenje cerk.
16.	"	Sreda	Gal, opat.
17.	"	Četrtek	Hedvika, kralj.
18.	"	Petek	Luka, evangelist.
19.	"	Sobota	Peter Alk., spozn.

ODGOVOR G. G. L. BROZICHU.

V 233 št. "Glasa Naroda" je priobčil g. Brozich nekak zagovor, ki pa ni nikak odgovor na naša očitanja in zatorej je v vsej svoji celoti popolnoma smešen in otročji.

Pri g. Brozichu pogrešamo one značajnosti in odločnosti, katero imenujemo možatost. Raditega ga vidimo, kako se le prerad skriva za kulisami in skuša igrati pred svetom vsestransko ulogo. Pride čas, in je že blizu, ko bo slovenski narod spoznal svoje zapeljivce (would-be-leaders) ter jih za vselej potisnil v ozadje, kjer bodo lahko premišljevali o svoji domišljavi kulturi.

G. Brozich! dobro smo zasledovali vaše dopise o slovenski sirotišnici in do danes iščemo zastonj, da bi bili zapisali kje sledeči stavek: Sezidajmo slovensko katoliško sirotišnico. Ali je verska vzgoja naše dece v vaših očeh tako brezpomembna, da se sploh ne zmenite zanjo, ker tako previdno molčite o krščanstvu? Naš narod mora biti na jasnem, ko se gre za tako važno reč — za večno srečo, ali nesrečo naših otrok.

G. Brozich, če se ne sramujete svoje vere, svojega Boga, stopite pogumno na dan in recite: Zidajmo katoliško slovensko sirotišnico! Pustite druge na stran, ki itak nimajo nič in bi le nas izžemali. Če nas pa mislite pobasati kar povprek vse v eno vrečo, t. j. socijaliste, brezverce in katoličane, se jako motite.

G. Brozich je seveda zemljetržec in njemu je vsejedno, če pošteno osmukne Žida ali Slovenca. Nam pa ni vsejedno, če se zgradi katoliška sirotišnica ali ne, če ostanejo naši otroci katoličani ali popolni brezverci. G. Brozich je vedno molčal o katoliški sirotišnici in se besede: katoliška prav skrbno ogibal. Nekoč je prav spretno močnik mešal, a to mu ne pojde vedno od rok. Take može, ki vedno po vetru plašč obračajo in si ne upajo priti na dan s svojo barvo in so danes to, jutri to, kakor boljše kaže, imenujemo mi hinavce—farizeje; da, taki ljudje niso drugega kot kukavice, navadni strahopetci, ki stoje na plotu ter pazijo na kateri strani je večja množica, da potem radi večje varnosti k njej priskočijo.

Kar se pa tiče sirotišnice, lahko povemo toliko: Že iz finančnih ozirov samih bi bila mogoča le ona, ki bi bila osnovana na katoliški podlagi, pod vodstvom sester, katere delajo poceni, ker žive skromno. In kdo bi žel dobiček pri tem podjetju, če ne narod sam, ki bi si prihranil ogromne stroške. Pri takem podjetju je treba vzeti v poštev tri stvari:

1. Koliko bi stala zgradba?
2. Koliko bi stalo vzdržavanje takega zavoda?
3. Kje in na kak način se bo dobil denar za vzdržavanje istega?

SREDSTVA, DA POSTANEŠ VEREN.

(Nauk za 20. nedeljo po binkoštih.)

K Gospodu je prišel nek kraljič s prošnjo, naj ozdravi njegovega nevarno bolnega sina. Jezus usliši prošnjo tega moža, ozdravi čudežno bolnega sina in kraljič je veroval in vsa njegova hiša. Vera tega moža me spominja nekega čudnega pojava v današnjih dneh. Mnogo je namreč ljudi, ki so sami neverni, ki pa blagrujejo tiste, ki verujejo. Zakaj pa to? Zato ker so oni, ki so neverni, zgubili veliki zaklad vere, njih vest je nemirna in njih življenje je zgubilo najtrdnejšo oporo v britkostih in nesrečah. To pa nam je dokaz, da vera ne skrbi le za prihodnjo srečo, marveč tudi za sedajnost. Marsikdo zdihuje in pravi: "Saj bi rad zopet veroval!" — Lepe so te besede, ki pričajo saj o dobri volji. Kaj naj pa stori oni, ki bi rad zopet veroval? Kdor hoče postati zopet veren, ta mora rabiti zopet sredstva, ki vodijo k veri. Ta sredstva so: Uči se, moli in delaj to, kar vera uči.

Uči se! Zlasti dandanes je pomiljevanja vredno, da jih je toliko, ki so v verskih rečeh do celega nevedni. Česa se svet dandanes ne uči? O vsaki vedi hočejo biti ljudje nekoliko podkovani. Učimo se zgodovine, pečamo se z raznimi šegami in navadami ptujih ljudstev, učimo se prirodoznanstva, književnosti, pri tem pa le preradi pozabimo, da bi si pridobili tudi temeljitega pouka o veri, o verskih resnicah, o zgodovini sv. cerkve, o njenih zapovedih in prepovedih. Še več! Kar vemo o cerkvi, o veri smo morda zajeli iz cerkvi sovražnih knjig in časopisov. To znanje, katero smo zajemali iz tako slabih virov, je samo ob sebi umevno površno, napačno in je bolj pripravno za zbujanje dvomov, kakor pa za utrditev resnice. Marsikdo si dobro zapomni ogovore zoper vero, noče pa pogledati knjig, ki pobijajo te ogovore. Ako si hočemo pridobiti kako vedo, ne bomo brali knjig, ki zametujejo to vedo, marveč vzeli bomo v roke knjige, ki se z vso resnobo pečajo z vedo, katere se hočemo priučiti. Krščanstvo se učenosti in učenja ne boji. Sv. cerkev kaj rada vidi, ako se vtopimo v znanstvo o verskih reči. Filozof sv. Justin, sv. Dionizij, sv. Ciprijan so bili neverniki in postali so verni vsled tega, ker so razmotrivali resnice krščanstva. Tudi dandanes se mnogokrat spreobrne kak krivoverec, ker je prišel vsled pridnega študiranja do resnice. Filozof La Harpe piše: "Raziskoval sem in veroval sem; raziskujte tudi vi in verovali bote."

Ni pa zadosti samo učenje, marveč potrebna je tudi molitev. Sv. vera ni človeška veda, marveč božja; je dar božji, katerega Bog ne da brez molitve. Molitev je takorekoč vsegamogočna, to pa zlasti v slučaju, kadar prosimo za reči, ki so našemu zveličanju potrebne. Ali si moremo misliti vspešnejšega sredstva do spoznanja lastne slabotnosti in nevednosti kakor je to, da stopimo pred Boga in ga prosimo njegove pomoči? Učenje odpravi ovire, pomisleke in pobije ogovore zoper vero; vero nam pa da Bog, zadobi nam jo pa molitev. Judje so videli čudeže Gospodove in vendar niso hoteli verovati, da je Jezus pravi Bog; tako bi videli lahko tudi neverni ljudje čudeže in bi vendar ne hoteli verovati. Prav to je razlog, zakaj ostane mnogo učenih mož nevernih, namreč ker za dar vere ne molijo. — Filozof La Harpe je postal veren vsled molitve. On sam pripoveduje: "Bil sem v ječi, v majhni jetniški celici. Bral sem nekaj dni sem psalme, evangelij in še nekatere druge knjige. Uspeh je bil kaj nagel in velik. Vera me je premagala, toda tudi preplašila, ker mi je kazala prepad, namreč štirideset zgubljenih let. Videl sem vse zlo in nobenega sredstva zoper to zlo. Obrnil sem se do Boga, katerega sem ravnokar šele začel spoznavati. Vprašal sem: kaj naj storim? Imel sem na mizici knjižico: Hoja za Kristusom. Reklo se mi je, da bom našel pri branju te knjige mir in tolažbo. Čisto slučajno sem odprl knjižico in bral sem: "Tukaj sem, moj sin, k tebi pridem, ker si me klical." — Naprej nisem več bral, pregloboko so mi segle v srce te besede. Padel sem na kolena in dolgo časa sem jokal." — Vsled molitve je postal veren ta učenjak. O ko bi vsi oni, ki pravijo: "kako rad bi bil zopet veren!" tudi molili, in prosili Boga za dar sv. vere, postali bi v kratkem zopet verni.

Slednjič morajo pa oni, ki bi radi postali zopet verni, tudi živeti tako kakor vera od njih zahteva. Poglejmo tega ali onega, ki ne veruje več, kako veren je bil v mladih letih! Kako srečen je bil na dan prvega sv. obhajila! Zakaj ne veruje več? Zato ker si je pokvaril svoje srce, ker je postal vsled hudobnega življenja neveren. Ako hočeš zopet veren postati, živi zopet pošteno. Pregrešno življenje ti je vzelo vero, čednostno življenje ti jo bo zopet dobilo. Neki pisatelj piše: "Človek pri dvajsetih letih meni, da je vera napačna; ko je star štirideset let začne misliti, da vera vtegne biti prava; pri petdesetih letih človek želi, da bi bila prava, pri šestdesetih letih ni nobenega dvoma več." — Ne tolikanj vera je ono, kar nam pristudi vero, marveč težave, ki so se življenjem in spolnjevanjem zapovedi združene.

Učenje, molitev in življenje po veri, te bo, ako si vero zgubil, zopet pripeljalo do vere. Isto ti pa bo, ako si tako srečen, da si ostal veren tudi vero vtrdilo. Rad torej prebiraj verske reči, rad moli in živi vedno po veri.

REV. JOS. POLLAK.

SLOVENSKI SOCIJALISTI NOČEJO SIROTIŠNICE! JUNAKI V OBREKOVANJU.

Jezuiti v Chicagu so javno in možko obljubili, da dajo takoj svoj zavod v Chicago za sirotišnico, ako slovenski socijalisti dokažejo, da je neka prisega, ki so jo natisnili v svojem listu "Glas Svobode" res pristna. Sami trdijo, da imajo original te prisege, a s prstom ne ganejo, da bi tako po ceni dobili poslopje za sirotišnico. Koliko grošev bi ostalo v žepu slovenskih trpinov, če bi se socijalisti le malo potrudili in bi stopili k jezuitom z dokazi. Naenkrat bi lahko prenehale vse kolekte za sirotišnico, takoj se lahko otvori sirotišnica. Jezuiti so dali možko besedo, "Glas Svobode" jih imenuje milijonarje, kako lahko torej jim bo odstopiti malenkostno poslopje, kjer je prostora za 500 sirot. A socijalisti se ne ganejo, še naprej bodo brez potrebe pobirali denar za sirotišnico. Kaj nâj k temu rečemo?

Veste kaj, socijalisti! Vi tega, kar ste trdili dokazati ne morete, vi ste se debelo zlagali, obrekovali ste poštene ljudi, ki so tako visoko nad vami, da vi niste vredni, da bi jim jermen na čevljih odvezali. Seveda, v olikanem tonu socijalistov bi se taki izrazi drugače glasili, vi sploh niste zmožni govoriti kakor govori pošten človek, vi ne morete drugače govoriti, ko o človeškem blatu, o prokletih farjih, vam je krščanski pokop "hokus pokus", s takimi ljudmi naj človek resno razpravlja o resnih stvareh! Ker ne morete stvarno dokazati, pa psujete na osebe kakor ne psuje najbolj propali baraba, sramota za lep slovenski jezik, da se tiskajo take reči od takih ljudi, ki niso zmožni in nočejo dva stavka pametno in trezno misliti.

Zapišite si za uho, socijalisti, najbolj potrebujete vi sirotišnico za svoje nekrščene otroke, ti so največje reve na svetu, ker imajo za stariše slovenske socijaliste. Te sirote se nam smilijo, vi njih stariši pa zaslužite poštene batine! Vaši otroci vas bodo kleli, a žal njim samim to ne bo pomagalo.

So tudi drugod socijalisti, a so vsaj dostojni. Kolikor bogokletstva ste vi nagromadili samo v zadnji štev. v članku "Kaj je vera?" Koliko neumnosti, koliko nesramnosti! In potem še mislite, da vas bo kdo upošteval, vas kdo spoštoval.

Ako ne zahtevate od jezuitov obljubljenega poslopja, ostanete največji figa-možje in obrekovalci pod amerikanskim solncem.

SOCIJALISTI, KAJ JE KAT. CERKEV STORILA ZA DELAVCE?

Dosti je krivice na svetu. Preprosti delavec stavi po mestih sijajne palače in druga sladnostim in razuzdanostim posvečena poslopja, sam pa mora največkrat stanovati v najbolj nezdravih pritličjih in kletih; bere o veselicah bogatinov, a on, ki druge bogati s svojim delom, ne more se udeležiti jih; vidi krasna, svilena oblačila izložena v oknih in narejena z njegovimi rokami, a njegov zaslužek mu ne dovoli omisliti si jih; ozira se po razsvetljenih oknih, petje, ples, godba, smeh in veselje mu doni na ušesa, avtomobili prevažajo mimo njega na zabave ljudi enakega mesa in enake krvi, dočim mora on, njegova žena in otroci okušati vsa trpljenja in britkosti siromaštva. Koliki prepad med kapitalistom in delavcem! Kolika krivica! Oni, ki stori največ dela, dobi najmanj, ima najmanj. Poštenost in pridnost oblači se v cunje, oderuštvo pa v svilo; izmučeni delavec je suh kruh, če ga ima, postopač, izkoriščevalec živi v potratnosti od tega, kar utrga ali premalo plača svojim delavcem. Ali je to volja Božja? Socijalistični učitelji okrog "Glas Sv." in "Proletarca" pripovedujejo svojim učencem, da kat. cerkev uči, da je taka krivica volja Božja. Ne, ne, in tisočkrat: ne! Kat. cerkev ne uči, da je to volja Božja, ampak, da je to proti volji Božji in v nebo vpijoči greh, greh tako velik, da ga noben sodnik na tem svetu ne more zadostno kaznovati, ampak le Bog sam. Volja Božja pa je, da Vi, kat. verouka nevešči učitelji vzamete v roke katekizem in se ga učite, da ne bodete varali svojih učencev.

Druga laž socijalist. kolovodij, ki ali ne znajo zgodovine ali jo pa nalašč pačijo, je: Cerkev ni ničesar storila za izboljšanje delavskih razmer. Da bi taki socijalist. tiči delavstvo odtujili veri in mu jo omrzili, pridobili pa delavstvo za svoje namene—žepe, skušajo mu kat. cerkev pristuditi z vsemi sredstvi; nobeno sredstvo jim ni preslabo, da bi le dosegli svoje namene. Zdaj slikajo cerkev kot zastarelo, brezbrižno napravo, zdaj jo hinavsko dolže, da pospešuje temo in nevednost in da muči vest; zdaj odvračajo delavstvo od vere z gorostasnimi lažmi, obrekovanjem in sramotenjem, zdaj obetajo mnogotere koristi, dobičke in vžitke — če cerkvi obrnejo hrbet. Zakaj vendar sebe ne osrečite, ko znate tako učiti druge, kako človek lahko postane srečen?

"Kaj je kat. cerkev za vas delavce naredila? Nič!" Tako ti plitvi učiteljčki kličejo delavcem. "Ona vas tolaži samo z nebesi, ali je pa kaj storila za vašo zemsko blaginjo?" To je hud očitek, poln sovraštva in mržnje do kat. cerkve.

Gospodje okrog "Proletarca" in "Glas Sv." naočnike na nos, knjige v roke, nepristransko (ne pa od cerkvi sovražnih brezvercev spisano) zgodovino v roke, da nekoliko poučite sebe in svoje lahkoverne bralce Ali Vam je znano pismo sv. Pavla do Filemona? V tem pismu sv. apostol prosi Filemona, naj vzame nazaj sužnjika Onezima, ki je pobegnil od svojega gospodarja, pa naj več ne postopa ž njim kakor s sužnjikom, ampak kakor s preljubim bratom. "Ako me imaš za tovariša, sprejmi ga kakor mene." Tako je deloval apostol za sužnjike. Po njega vzgledu se je tudi kat. cerkev v rimskem in grškem kraljestvu zavzemala za sužnje in delavce s pravo materinsko ljubeznijo, vporabljala ves svoj upliv, da bi jim delo olajšala, da bi v bogatinih vzbudila ljubezen do dela in ljubezen do delavcev. Delati je bilo v starem veku sramota, a krščanstvo je učilo, da delo je častno in zato naj se spoštuje in pravično plača.

Kat. cerkev ni nikdar odobravala suženjstva, pač pa se je neprestano borila za osvobojenje sužnjev in sicer s svojim naukom (pred Bogom smo vsi ljudje otroci nebeškega Očeta, vsi bratje in sestre med seboj, zatorej tudi vsi enaki, ki naj uživamo enake pravice in enak kruh) in s svojim vzgledom (mnogo poganov, ki so se pokristjanili, je osvobodilo svoje sužnje) in s svojimi določbami (več nego 400 sinodalnih in papeških določeb je obsojalo suženjstvo. Pij II., Paul III. (1537), Urban VIII. (1639), Gregor XVI. (1839) do Leona XIII. (1888).

Kjerkoli je cerkev vladala v srednjem veku, odpravila je suženjstvo in se potegovala za pravice nigrov in indijanov. To je bilo težko; v začetku svojega obstanka ni mogla vsega doseči, ker manjkalo ji je moči, skušala pa je vsaj neznosno stanje sužnjikov zlajšati in potegovala se za bistvene človeške pravice sužnjev.

Dandanes je suženjstvo le še v mohamedanskih in poganskih deželah, v vseh krščanskih deželah pa je zatrto. Če odprava suženjstva ni večinoma delo kat. cerkve, je pa vsaj gotovo zasluga in učinek krščanske ideje, katero je varovala in hranila kat. cerkev.

Pomisliti je treba, da se je kat. cerkev prva tristoletja sama morala boriti za svoj obstoj v katakombah ali v podzemskih jamah, in če takrat ni več dosegla, ni njena krivda.

Cerkev je v poznejših stoletjih ne le oznanjevala evangelij ampak morala je divje narode učiti in vaditi dela, krotiti njih grozovitost in roparstvo, odvajati jih lenobe in nezmernosti, vzbujati ljubezen do dela, poučevati jih v kmetijstvu, rokodelstvu i. t. d. To pa je delala cerkev z ustanovljenimi samostani in tako donašala srečo ljudem že v tem življenju.

Tako uči resnična zgodovina. Nikar pa ne mislite vi, socijalist. učitelji, da je bilo to delovanje med neobraženimi narodi v onih časih tako lahko in hitro kakor je sedaj socijalist. delovanje med omikanimi narodi. Če hočete poskusiti kako se je godilo tedanjim misijonarjem, in če ste res tako vneti za trpeče človeštvo, pojdite med divjake v Afriko oznanjevat svoj evangelij, ker tam dobite še veče trpine kakor v krščanskih deželah. A tudi v krščanskih deželah je ljudstvo zelo nezadovoljno s svojim stanjem. Morebiti je kat. cerkev kriva neznosnih delavskih razmer, ker ni ničesar storila, kakor lažeta "Proletarec" in "Glas Sv." svojim učencem? Berite nekaj izpričeval o delovanju kat. cerkve za delavce.

Socijalist Kautzky piše v članku: "Die Arbeit heute und vor 500 Jahren" sledeče:

"To, kar je danes delavcem vzor (ideal), to, za kar morajo bojevati težak in ljut boj proti kapitalizmu, bilo je že pred poltisočletjem v temnem srednjem veku pripoznana istina. Delavci so pred 500 leti delali manj teško in krajši čas kakor dandanes. Vkljub temu je bila plača večja."

Schoenberg piše v svoji knjigi: Zunftwesen im Mittelalter: "Zgodovina 14. in 15. stoletja nam poroča o takem razcvitu obrtnega dela in o tako splošnem blagostanju rokodelcev kakor tega ne najdemo v nobeni drugi dobi."

Protestant Schmoller piše, kakor beremo v Janssen-ovi zgodovini: "15. stoletje je bila sijajna doba, na katero se danes oziramo nazaj kakor na izgubljeni raj."

Dr. Weiss v svoji zgodovini piše: "Doba srednjega veka je bila doba žive vere, ki je prešinjala srca bogatinov in delavcev..... Bilo je takrat pravo bratoljubje..... Cerkev je bila bogata in je vporabljala svoje premoženje v prid revežev."

Dr. Ratzinger poroča o "klerikalnem" srednjem veku: "Rokodelec je bil imovit, delal je pridno, a ne čez mero; njegovo življenje je bilo ugodno. Delavski pomočniki (kseli) so imeli dobro plačo in hrano tako, kakršne niso imeli ne prej ne pozneje. Veselje in zadovoljnost je vladala v vseh krogih prebivalstva."

Vprašam, ali niso to krasna izpričevala za temni, klerikalni srednji vek, v katerem je cerkev imela prvo besedo?

Takih izpričeval "Glas Sv." in "Proletarec" seveda nočeta poročati, očitata pa teden za tednom kat. cerkvi, da se ni brigala nikdar za zemsko blaginjo svojih otrok.

Naj navedem še izpričevalo angleškega socijalista Hydeman. V svoji knjigi: "Historische Grundlage des Socialismus in England" piše tako le: "Resnica je, da so bili duhovniki in redovniki najboljši kmetovalci na Angleškem, in da je bila revščina in pomanjkanje ljudstva na Angleškem neznana, dokler je upliv in premoženje imela kat. cerkev."

Iz tega sledi brez dvoma, da so bili enkrat časi, v katerih so bile delavske razmere boljše nego so dandanes; časi, v katerih je bila delavcem zagotovljena pravica in prilika za delo; časi, ko je bila delu zagotovljena dostojna in pravična plača; časi, ko so delavci srečno živeli v zadovoljnosti in v primernem blagostanju. In ti časi so bili v toli proklinjanem in zaničevanem srednjem veku, ko je kat. cerkev uveljavljala nauk Kristov in imela toliko upliva.

Toda izpremenilo se je — ti dobri časi, ktere je kat. cerkev naklonila delavcem, so minuli. Kako da je vkljub toli hvalisanemu napredku in izobraženosti delavstvo danes tako tlačeno? Zakaj daje v bližču prosvete 20. stoletje vendar tako otožen pogled uprt na zvezde in pest namerjena proti nebu? Socijalist. učitelji vas uče v "Glas Sv." in "Proletarcu", da ni Boga, da se torej ni treba ni zanj ni za cerkev nič več brigati, ker farji samo sleparijo, a odkod vendar to, da vkljub svojim pridigam in brezbožnemu življenju tudi ti socijališčki in brezverčki trpe v sredini preobilnosti vsakovrstno trpljenje?

Da človek strada, če ne dela, razumemo; da pa človek strada, tudi če dela, je pa uganjka; da človek strada in zmrzuje, če ni kruha in volne, očividno je; da pa človek strada in zmrzuje navzlic nadpridelku žita in volne, je uganjka.

In te uganjke so jedro socijalnega vprašanja. Kaj pa je zakrivilo socijalno ali družabno bedo, katere ni poznal "nazadnjaški, farški" srednji vek, v katerem je gospodinila cerkev?

Škof Ketteler odgovarja v svoji brošuri: "Die Arbeiterfrage und das Christentum": "Krščansko mišljenje gineva pri narodih in ž njim gineva tudi spoštovanje in plača za delo. Trum delavcev, ki pohajajo za delom od dežele do dežele, in katerim more en migljaj delodajavca ustaviti delo od danes do jutri, ni bilo takrat". Z drugimi besedami: liberalizem uničuje vero, taji Boga; če pa ni Boga, zakaj bi ne odiral in izkoriščeval drugih, misli si brezveren kapitalist.

Ali je kat. cerkev skrbela tudi za reveže?

Velikanski utisek je naredilo na pogane, ko se je mlado krščanstvo zavzemalo za siromake in pobiralo za nje milodare pri božji službi. Pozneje so se redovniki zavzemali revežev in koncem srednjega veka so obstajali veliki ubožni zavodi. Samo samostan Clugny je včasih preživel 17,000 revežev.

Mnogokrat govori Luter v svojih spisih o veliki milodarnosti, ki je vladala za papeštva. "Milodarov, ustanov in testamentov je kar snežilo (za reveže). Zdaj pod novim evangelijem pa noče nihče dati niti vinarja. Ob času papeštva so bili ljudje dobrosrčni in so radi dajali z obema rokama. Toda zdaj so skopejši, bolj neusmiljeni in nikdo ne da ničesar, eden dere drugega." Tako toži Luter.

Ali je socijalistom znana družba sv. Vincencija Polanskega, ki pridno, tiho in toliko deluje v blagor revežev? Ali so Vam znane redovnice "Little Sisters of the poor"? Ne vzamejo niti novčiča od reveža katerega vzprejmo v svojo ubožnico, ampak priberačiti

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Za Zavarovanje....
proti požaru, mali in velika
POSOJILA POJDITE K
A. Schoenstedt & Co.
203 Woodruff Bldg. Oba tel 169 Joliet, Ill.

Peninsular peči imajo posebno urejeno ognjišče, da se toplina na lahko širi po vsej sobi in greje z majhnim ognjem velik prostor.

Glavni namen tovarn
ZA
izdelovanje peči
je, da se izdelajo najprikladnejše, najtrpežnejše in najboljše peči.

Ognjišče je posebno veliko in je tako narejeno, da da se samo čisti pepela.

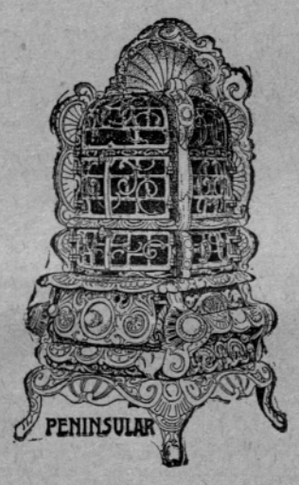

ZA TRD IN MEHAK PREMOG

SUNBURST PENINSULAR PEC GREJE ZA DVE PEČI
KER IMA VELIKO OGNJIŠČE.
To so najnovejše, najlepše okrašene in najmodernejše peči na trgu. Ne glede na to koliko plačate za peč, boljše ne dobite nikjer, kot so te vrste. Tudi lepših ni naprodaj.

PENINSULAR PEČ ZA GRETJE
Z VELIKIM OGNJIŠČEM.
Vsak kos te peči je posebno trpežen, zato je tudi to najboljša peč za gretje. Prostor za pepel je prostran, ter ima posebna vrata za odstranitev. Ves ogenj se lahko premesti.

THE EAGLE
406-8-10 N. CHICAGO STREET JOLIET, ILLINOIS

K. S. K. JEDNOTA

Bell Phone 1048.

Organisovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik: ..... **Paul Schneller, Calumet, Mich.**
I. podpredsednik: ..... **Frank Bojc, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.**
II. podpredsednik: ..... **M. Ostronič, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.**
Glavni tajnik: ..... **Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.**
Pomožni tajnik: ..... **Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.**
Blagajnik: ..... **John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.**
Duhovni vodja: ..... **Rev. Josip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.**
Zaupnik: ..... **Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.**
Vrhovni zdravnik: ..... **Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.**

NADZORNIKI:
Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
George Thomas, 904 E. B St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:
Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
George Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburg, Pa.
Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:
Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
John Zulich, 1197 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

VSE DENARNE POŠILJATVE NAJ SE POŠILJAJO NARAVNOST NA GL. TAJNIKA JEDNOTE IN NA NIKOGAR DRUGEGA.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 7. okt. — (Iz urada društva sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J.) Naznanjam vsem članom zgoraj imenovanega društva, da je bilo sklenjeno na zadnji mesečni seji 6. okt., da se društvo sv. Frančiška Sal. polnoštevilno udeleži blagoslovljenja zastave dr. sv. Barbare štev. 65 v soboto ob 7. uri zvečer.

K tej slavnosti so prošeni vsi člani zgoraj imenovanega društva, da se polnoštevilno zbero z društvenimi znaki ob 7. uri zvečer, da skupno odkorakamo v cerkev k blagoslovljenju zastave.

Pozdravljam vse člane in članice K. S. K. J. **M. Wardjan, tajnik.**

Allegheny, Pa., 7. okt. — Cenjenim članom društva sv. Roka št. 15 K. S. K. Jednote tem potom naznanjam, da je zgoraj omenjeno društvo sklenilo na rednem mesečnem zborovanju dne 15. septembra, da priredi veselico s plesom dne 28. oktobra 1912 v K. S. Domu na 57. in Butler cesti v Pittsburghu. Začetek ob 7. uri zvečer.

Torej dragi sobrati, dolžnost vas veže vsakega se udeležiti in pripeljati še druge s seboj. Vsi Slovenci in Hrvati dobro došli! Vstopnina je samo 25 centov.

Nadalje ste naprošeni vsi sobrati imenovanega društva, da se prihodnjega zborovanja dne 20. okt. gotovo udeležite v polnem številu, ker imamo važne stvari dokončati. Prosim pa tudi vse člane, kateri imajo navado, da zmiraj zaostajejo s svojimi mesečnimi doneski, da iste malo bolj redno plačujejo, drugače se bode z njimi postopalo po pravilih. Torej prosim, da stori vsak to svojo malo dolžnost in prihrani veliko neprilik sebi in društvu.

Nadalje prosim vse člane in članice, da mi pošljejo svoje certifikate, katere nujno potrebujem, da uredim nove knjige, katere so prišle od Jednote.

Z bratskim pozdravom ostajam udani sobrat vsem članom in članicam K. S. K. Jednote.

George Volk, dr. tajnik,
1013 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

SOCIJALISTI, KAJ JE KAT. CERKEV STORILA ZA DELAVCE?

(Nadaljevanje s 4. strani.)

morajo vse za-se in svoje revеže — priberačiti hrano, obleko in za vzdrževanje zavoda. Vzprejmo, če je le prostor, vsakogar, ki je reven, star že 60 let, primeroma še zdrav (če pa v zavodu zboli, skrbe zanj) naj bo tega ali onega veroizpovedanja, tega ali onega spola.

Te redovnice so v mnogih škofijah.

Socijalist, če prideš v take razmere, le potrkaj brez skrbi na njih vrata, in odprlo se ti bo in dobrodošel in preskrbljen boš do smrti, če bo le prostor, in ne bo te stalo niti vinarja. V enem takem zavodu je 200 mož in žen; videl sem samo nekaj mož, in kako dobro izgledajo, kako snažno so oblečeni. Socijalisti, imate vi kaj jednakega?

Ali je kaj storila katoliška cerkev za bolnika? Ves poganski stari vek ni poznal niti ene bolnice. Bolnica je iznajdba krščanske ljubezni. Prvo veliko bolnico, ki jo pozna povestnica, je škof sv. Bazilij zgradil l. 370 pred vratmi svojega škofovskega mesta Caesarea. Pozneje so verski redovi poleg samostanov stavili tudi zavetišča za bolnike.

Dobili so v srednjem veku za bolnice mnogo velikih darov. Teh darov pa so v teku let katoliško cerkev oropali in tisoči ljudi, ki zdaj vživajo te darove, pa se povprašujejo, zakaj katoliška cerkev ne stori ničesar za zemsko srečo revežev, ampak kaže le na nebesa.

Zgodovina nam našteva nebrojno kat. junakov in junakinj, ki so svoje življenje žrtvovali za nesrečne brate in sestre svoje, za ranjene, kužnobolne, jetnike, i. t. d.

Imenovati hočem le sv. Vincencija Pavlanskega, ki je nabral za revеže in bolnike okrog 30 milijonov frankov. In vi socijalisti se upate morebiti trditi, da se je kršč. ljubezen danes ohladila pri onih, ki imajo živo vero? Ko bi hotel našteti vse redove in kongregacije, ki bolnikom strežejo in pomagajo revežem, ne prišel bi tako hitro do konca. A to vam povem, da po celej zemski obli vživa več nego 4 milijone bolnikov in revežev ljubezen redovnikov in redovnic.

Prostozidar, in ker je prostozidar je najbrže tudi brezverec, Dr. Otto Hesse-Am-Rhyn piše v "Die Schmach der modernen Cultur": "Kat. cerkev skrbi za trpeče človeštvo v toliki meri, kakor ni in ne bo skrbela nobena druga verska družba....."

Kaj ne, kolovodje okrog "Proletarca" in "Glas Sv." ki samo blatite in grdite kat. cerkev in njene služabnike, to je za vas hud tobak! To Vam, zgodovinski sleparji smrdi, da se kar zaničljivo mrdite! Kaj je kat. cerkev storila za zemsko blaginjo delavcev? Moral bi opisati življenje Don Bosca, ki je v 50 letih naberačil 80 milijonov frankov za vzgojo revnih dečkov; opisati življenje kapucina Matthew, ki je s pridigami, vzgledom in molitvijo dosegel da je okrog 6 milijonov Ircev, med temi 1 milijon otrok naredilo slovesno obljubo ne več piti žganja in s tem zagotovil milijonom družin bolje zemsko življenje; opisati življenje P. Damjana Deveuster, ki je na Kalavoo, otoku gobovcev tem revežem posvetil svoje življenje in moči dokler ni tudi njega ugonobila ta strašna bolezen. Povejte mi sedaj odkrito, vi brezverni učitelji v "Proletarcu" in "Glas Sv." ali kat. cerkev res ni nič storila za zemski dobrobit človeštva? Ali se ni v teku stoletij do danes izkazovala za zvesto posnemovalko svojega božjega ustanovitelja, ki je blagoslov in dobrote delil, kamor je prišel?

Seveda kat. cerkev ni odpravila delavcem vseh krivic, a storila je, kolikor je mogla, kajti imela je svoje zapreke, težkoče in boje, kakor jih imate vi socijalisti, ki pravo za pravo niste še prav ničesa dosegli v prid delavcev ampak samo v prid vaših poglavarjev, katerim služite v slepi pokorščini kot podrepniki. Kar je delavstvo doseglo v zadnjem času, to so jim priborile unije, katerim ste vi socijalisti tako sovražni kakor katoliški cerkvi.

Ali ni čudno, socijalistične glave okrog "Proletarca" in "Glas Sv." da ve protestant, brezverec, prostozidar, pošten, odkrit socijalist povedati nekaj dobrega o kat. cerkvi, samo vi vodniki slovenskih socijalistov ne veste niti pičice dobrega o njej — samo vi vpijete zoper njo, jo zaničujete, črnite in opisujete kot sebičnico, sleparico, zapeljivko in sovražnico delavcev, samo vi slepi hinavci ki ste bili v njej krščeni in vzgojeni tajite in zakrivate, kar vedo drugi dobrega o njej. Sram vas bodi!

Vi, ki hočete izboljšati delavske razmere s sramotenjem in zatorom katoliške cerkve, koliko ste pa s tem dosegli za delavce? Nič!

Sleparji, če še tisočkrat bolj kriviično blatite kat. cerkev in njene služabnike, koliko več bodo pa delavci za to zaslužili, koliko ur manj delali? Nič! In vi trdite, da delujete za prid delavcev?! Ubogi bodete ostali, ubogi vi delavci, če se boste še pustili varati od takih prefrigancev. Pred nekaj leti so na Francoskem socijalisti in brezverci okradli kat. cerkev, ki je skrbela za tisoče revežev in bolnikov. Da bi se ljudstvo ne uprlo temu ropu, obetali so ti tiči, da bodo iz vkradenih milijonov ustanovili penzije za obnemogle delavce. Milijone so pokradli, pa večinoma vtaknili v svoje žepe, ubogi delavci pa še zmerom čakajo penzij iz teh milijonov. Taki le ste! Prvo vam je za vaše žepe, delavcem pa obetate megleno, temno srečo v nedogledni daljni bodočnosti na tem svetu.

Če ste možje, ki vam je res mar sreča delavcev, borite se z uma svitlim mečem, z resnico, ne pa z lažjo in zaničevanjem cerkve, ki je bila, kakor uči zgodovina, najboljša prijateljica devežev.

Če pa se bodete še držali dosedanjega gesla in uničevali kat. cerkev, potem bomo vedeli, da lažete za to, da tem lože vodo obračate na svoj mlin—žep, potem je pa tudi resnica, kar je že pel slovenski višji socijalist:

Hej, Slovenci, naša reč socijalna
živo klije,
Da le naše verno grlo za vaš novec pije.
Živi, živi socijalizem, bodi živ na veke,
Socijalizem bo izpraznil kmalu vaše žepe.

CVETJE IZ DOMAČIH IN TUJIH VRTOV.

Pravi umotvor je moderni parnik. Lahko rečemo, da je ni iznajdbe, kjer bi človeški um obhajal toliko zmagoslavje, kakor ravno pri zgradbi takega morskega velikana. Vse panoge človeške bistroumnosti, znanja, iznajdljivosti so tu združene. Na nemirnih, gugajočih se valovih skrivnostnega morja ustvariti plavajočo palačo, da, skoraj malo mesto, kjer razvajen človek ničesar ne pogreša, kjer se čuti varno kakor na kopnem in se prepelje v par dneh prek nepreglednega oceana, to je že višek našega znanja. Zdi se ti, da je tak velikan živo bitje, ki diha z orjaškimi železnimi pljučami, ki plove kakor ogromna riba. Na primeroma majhnem prostoru živi tu tisoče ljudi, je nakopičeno na tisoče ton premoga, vode, živil, sopihajo največji stroji, na vrhuncu jambor pa odskakuje električna iskra in tako se ladja pogovarja s svojimi bogve za koliko oddaljenimi sestrami in s suho zemljo, s celim svetom potom brezžičnega brzojava; in praktični vspeh te naprave najdeš vsako jutro v obednici in na krovu na parniku tiskan dnevnik, ki ti pove najnovejše novice iz celega sveta.

Zares, čudovito je napredoval človeški um; dejstva, uspehi, proizvodi na vsakovrstnih poljih moderne kulture mu dajejo najlepše spričevalo.

Kakor pa sklepamo pri takih umotvorih na učenega mojstra, na moža, ki je s svojim bistrim umom in marljivim učenjem zamislil, povzročil in takorekoč ustvaril tak umotvor, ravno tako pridemo po pametnem sklepanju do zaključka, da je tudi vesoljni svet, ta največji umotvor ustvaril, naredil neskončno moder mojster, neko bitje, ki samo ni od nikogar odvisno, ampak mora biti nestvarjeno, večno — Bog.

Najdejo se ljudje in so se našli v vseh časih, ki z vso resnobo trdijo, da Bog ni stvarnik sveta, da svet za svoj začetek in obstoj ne potrebuje nobenega stvarnika, kateremu bi se reklo Bog.

Seveda vsak razumen človek mora svojo trditev, posebno še, če je tako velevažnega pomena, tudi dokazati, ravno ta dokaz nam ostanejo ti možje dolžni ali pa pridejo z dokazi, ki niso nobeni dokazi ampak, če se jih natanko pregleda, samo navadne prazne fraze, prazne besede.

Pri stvarjenju sveta so samo te-le reči mogoče: 1.) Ali je svet večen, 2.) ali je sam sebe naredil, oziroma slučajno postal, 3.) ali pa ga je Bog ustvaril.

Ali je svet večen? Ko bi bil večen, bi moral biti brez začetka in brez konca, moral bi biti popolnoma neodvisen in nespremenljiv. Tak pa svet ni. Svet se spreminja, se stara, določen mu je konec, o tem so na jasnem tudi brezverski učenjaki. Veda dokazuje, da je imelo vse življenje nekdaj začetek na zemlji, da je bila nekdaj taka vročina na zemlji, da je bilo nemogoče vsako življenje. Torej življenje ima začetek; kar pa ima začetek, ni večno, ni neskončno. In kar ima konec, mora imeti tudi začetek. Neskončne stvari s koncem pa brez začetka si ne moremo predstavljati. Kako si misliš črto, ki ima konec, pa nima začetka?

Kar je večno, mora biti tudi nespremenljivo, je vedno enako. Svet pa ni tak. Cvetlica, žival, človek raste, se stara, izgine. Površje zemlje se spreminja. Prikažejo se novi otoki, tam zopet zgine kos suhe zemlje, prikaže se jezero in zopet zgine, reke si izvolijo nove struge, vrsti se pomlad za zimo. Vse to kaže, da je svet odvisen, da ni sam svoj gospod; kar ni neodvisno, kar se mora pokoriti postavam koga drugega, to ni večno.

Ali pa je svet sam sebe naredil, ali je slučajno postal? Kako nespametna so taka vprašanja in vendar so ljudje, ki trdijo, da je svet kar na slepo postal. Kogar še nikjer ni, ta ne more ničesar narediti, najmanj pa samega sebe. In slučajno! To se pravi, kosi zemlje in celega sveta so si kar nekega dne zmislili in so skupaj prileteli kakor vrabci in so napravili zemljo, solnce, mesec in zvezde. Potem lahko tudi rečemo: kolesca, kazalci, številke so se naveličali sami biti, pa so prileteli skupaj in napravili lično žepno uro. Kako pa so se koščeki med seboj zmenili, da so istočasno skup prileteli? Pa recimo, da bi taka gorostasna bedastoča bila mogoča, ostane še zmiraj vprašanje, odkod pa so nastala urina kolesca, odkod kosi zemlje? Večni niso, ker smo že dokazali, da nič ni večnega razun Boga. Torej je pa te kose moral Bog vstvariti. Praktično bi seveda bilo, če bi kje na cestnem voglu stal in čakal kak "greenhorn", pa bi naenkrat mu začela leteti v žep kolesca itd. in bi naenkrat imel svitlo zlato urico. Sicer pa, če je nekdaj svet slučajno, to je po naključju, kar tako vendan postal, zakaj se pa zdaj nič več ne zgodi slučajno, zakaj pa zdaj ima vsak učinek svoj vzrok, svoj povod, to se pravi brez vzroka se nič ne zgodi. Ako se še nam tako skrivnostno zdi kako dejanje, po natančnem preiskovanju bomo gotovo našli tudi zunanji vzrok, povod, ki je to dejanje povzročil.

Toda, pravijo drugi, mi ne trdimo, da so prileteli skupaj kosi sveta, kakor je zdaj, ampak iz prvotne snovi, ki je bila ali blatu podobna ali megli ali nekakemu plinu, se je začelo samo od sebe razvijati življenje, so se sčasoma izluščili zemlja, solnce, mesec in zvezde, iz blata na zemlji so zlezle najprej živali najnižje vrste, razne gliste, polži itd., ki so pa sčasoma napredovali in se razvili v ponosnega konja, hitrega ptiča, v štiriročno opico in nazadnje v človeka.

A takoj nam sili na jezik nebroj vprašanj. Odkod ta prvotna snov, ako ni Stvarnika, in iz dokazanega večna ni, kdo je rekel tej snovi, da se je začela razvijati, gibati, kako more mrtva snov sama iz sebe oživeti?

Gibanje ni večno, ker sploh razun Boga nič ni večnega in večno gibanje je sploh nesmisel. Stvari, ki bi imela konec, začetka pa ne, take stvari ni. Vsako gibanje pa se prej ali slej neha ali se vsaj lahko neha. Nobena stvar se sama od sebe ne začne gibati. Kamen bo ležal na ravni cesti pri miru tako dolgo, dokler ga ne brcneš z nogo, to je, dokler ga kaka druga sila ne pregane. In tako je s celim svetom, tudi s takozvano prvotno snovjo, če je kedaj eksistirala. In kdo je tisti, ki je spravil to snov v gibanje?

Življenje je gibanje. Snov, naj že bo, kaka če, se sama od sebe ne giba; je torej mrtva. Mrtva snov pa ne more roditi življenja, kajti, česar kdo nima, tega ne more dati drugemu. Torej snov ali kakor se imenuje z učenim izrazom "materia" nima življenja, ga torej ne more podeljiti nobeni stvarici, življenje nastane le iz živega bitja. Tega nas uči tudi tisočletna izkušnja in vsi poiskusi izvabiti iz mrtve materije ali snovi živa bitja so ostali brezuspešni.

Ne preostane nam torej nič drugega, kakor priznati s sv. pismom: "V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo." Le Bog je neodvisen, je samostojen, je sam od sebe, je nespremenljiv, ni nič prejel od kakega drugega bitja, kajti potem bi ne bil neodvisen, bi ne bil sam od sebe in neskončno popoln. Le on je večen, ker nima začetka ne konca, in tak je moral Stvarnik biti, kajti drugače bi morali iti v nepregledni vrsti nazaj, dokler bi našli Stvarnika, ki ni stvarjen, ki je torej neodvisen.

Bog je tudi izvor življenja, to je gibanja. On je v vsakem oziru najpopolnejši, on ima življenje, gibanje sam v sebi in ga zato lahko podeli svoji stvari. A. B.

SLOVENSKI MESEČNIK

Ave Marija

se je s septembrom preselil iz Rockland Lake, N. Y. na 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Ta izvrstno urejevan list prav toplo priporočamo vsem ameriškim Slovencem v naročitev. Članki, katere prinaša, so tehtni in popolnoma primerni potrebam ameriških Slovencev. Naj bi ne bilo slovenske hiše v Ameriki, kamor bi ne zahajal ta list kot stalni družinski prijatelj in učitelj.

List stane samo $1.00 na leto.

Naroča se:

AVE MARIA,
21 Nassau Av. Brooklyn, N. Y.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK.

ADVOKAT

Telefon South Chicago 705.
SOBA 217, 9206 COMMERCIAL AV.
SOUTH CHICAGO, ILL.

Popravljamo Delo jamčimo.

KLOBUKE

kupljene pri nas ureujemo brezplačno
NAJBOLJŠI
$2.00 KLOBUKI V MESTU.

Brennan & Olander
318 N. Chicago St. JOLIET, ILL

Slovenski Zdravnik.

(Zraven slovenske cerkve.)

Rojaki Slovenci! Obrnite se vsi, ki ste na katerikoli bolezni bolni, na SLOVENSKEGA zdravnika. Tam boste ozdravljeni popolnoma, ako je to sploh mogoče. Tisočerim naših rojakov je bilo pomagano do čvrstega in popolnega zdravja, ker so se obrnili s popolnim zaupanjem do tega slavnega zdravnika. Pridite osebno ali pa pišite! Adresirajte pisma tako:

Dr. Martin J. Ivec
900 N. Chicago St., Cor. Clay,
JOLIET, ILL.
Telefona: N. W. 1012 ali Chi. 2192-L.

Ana Vogrin

Izkušena babica
N. W. Phone 1727.
1216 N. Hickory St., Joliet, Ill.

Vina naprodaj

Lansko vino od prve trgatve iz muškatel in tokaj grozdja belo vino po 35c galon. resling po 40c galon, belo vino od leta 1910 po 45c galon, črno 40c galon, staro belo vino 50c galon,

100 proof močan drožnik in tropinovec po 4½ galone za $12, 10 galonov $25. Vino pošiljam po 28 in 50 galonov vkup. Vinarna in distilerija blizo postaje. Pisma naslovite:

S. Jackse, Winery
Box 161, St. Helena, Cal.

Javni notar

J. KAKER
220½ Grove St., Milwaukee, Wis.
izvršuje vse v njegovo stroko spadajoče zadeve za tu in za stari kraj.

Samo en časek!

Ali ste kdaj začeli misliti kako daleč vam je mogoče iti z vašimi denarji. --- Preglejte spodnje naše cene, da vidite koliko si lahko prihranite, če kupujete pri

JONTES CORNER

601-601½ LANDAU AVE. Oba telefona 479. JOLIET, ILL.

ki je na vzhodni strani mesta, kjer se mnogi poslužujejo prilike in kupujejo blago za gotov denar po posebno nizki ceni.

18 funtov granulated sladkorja za **$1.00**
100 funtov za $5.35 z enim drugim naročilom.
Pillsbury Best moka, 49 funtov žakelj za **$1.45**
Pillsbury Best moka, 98 funtov žakelj za **$2.85**
Gold Medal moka, 49 funtov žakelj za **$1.39**
Gold Medal moka, 98 funtov žakelj za **$2.75**
Occident moka, 49 funt. žakelj za **$1.55**
Thunder Bolt moka, 49 funtov žakelj za **$1.30**
Blue Ribbon moka, 49 funtov žakelj za **$1.30**

HRANA.

Middlings, 100 funtov za **$1.60**
Middlings 100 funtov za **$1.50**
Posej (Bran) 100 funtov za **$1.40**
Mešana hrana za kokoši, najboljša na trgu, 100 funtov za **$1.98**
Mešana zmleta hrana za kokoši, najboljša na trgu, 100 funtov za.. **$1.60**
F. S. Granulated Yellow Corn Meal, najboljša na trgu, 100 funtov za **$2.35**
Liberty Pan Cake moka, jamčena, 3 pkgs za **25c**
Liberty Pan Cake ajdova moka, 3 pkgs za **25c**
White Bear Rolled Oats, 5 funtni paket z skledico, navadno 30c, zdaj **24c**
White Bear Rolled Oats, 5 funtni paket, brez premije, navad. 25c, zdaj **20c**
White Bear Rolled Oats, 2 funtni paket po 10c, ali 3 za **25c**
Najboljši Rolled Oats prodamo le na funte, po **4c**
Orileo Corn Flakes, pak. za **7c**
Blue Cross Macaroni, jamčeni, pkg. **7c**
Blue Cross Spagetti, jamčeni, pkg. **7c**
Sveži Ginger Snaps, funt po **6½c**
Uneeda Biscuits, 3 pkg. za **10c**
Yeast Foam, 3 pkg. za **10c**
Vžigalice, 3 pkg. za **10c**

Imamo vedno sveže maslo iz dežele, Creamery Butter, in "Good Luck" Oleomargarine.

MILO IN PRAŠEK ZA PERILO.

10 kosov Rasen Tar mila za **34c**
10 kosov German Family mila za **34c**
ali zaboj 100 kosov samo za **$3.35**
100 kosov Sunny Monday za **42c**, ali 100 kosov v zaboju za **$4.25**
10 kosov Lenox mila za **34c**
10 kosov Swift Borax mila za **39c**
10 kosov White Flyer mila za **39c**
10 kosov Old Country mila za **39c**
10 kosov American Family mila **44c**
ali 100 kosov v zaboju za **$4.25**
10 kosov Fels Naptha mila za **44c** ali 100 kosov v zaboju za **$4.35**
Velik pkg. Gold Dust, vreden 25c, a zdaj za **19c**
Gold Dust, 6 pkg. za **25c**
Dr. Prices Washing Powder, 6 pkg. za **25c**
Light House Washing Powder, 6 pkg. za **25c**
Grand Mas Washing Powder, 6 pkg. za **25c**
Soapine Washing Powder, 6 pkg. **25c**
Soapade Washing Powder, 6 pkg. **25c**
Star Naptha Washing Powder, 6 pkg. za **25c**
Clothes Pins, 1. doz. **1c**
Argo Starch, 7 pkg. za **29c**
Swift Pride Cleanser, 3 pkg. za ... **23c**
Old Dutch Cleanser, 3 pkg. za ... **23c**
Armour Light House Cleanser, 6 pkg. za **25c**
Kitchen Cleanser, 6 pkg. za **25c**
Sanitary Rexine Cleanser, navadno 25c, zdaj samo **19c**

ČAJ IN KAVA.

Dobra kava, vredna 25c, zdaj **20c**
Dobra kava, vredna 30c, zdaj **28c**
Dobra kava, vredna 35c, zdaj **33c**
Dobra kava, vredna 40c, zdaj **35c**
White Bear kava po **35c**
Old Reliable kava po **33c**
Monarch Best kava po **40c**
Genuine Java in Moca kava po **40c**
Brezbarvni Japan čaj, navadno 60c, a zdaj funt po **50c**
Gun Powder čaj, ft. po 40c in **60c**
English Breakfast čaj, ft. po **60c**
Sun Dried Japan čaj, ft. po **65c**
Lipton čaj, funt po 15, 30 in **60c**
Ridgeway čaj, funt po 50c in **75c**
Jelly, 3 funte pel za **15c**
Jelly, velika steklenica po **5c**
Salad olje, velika steklenica, vredna 25c, zdaj **21c**
Salad olje, vredno 15, zdaj 2 za **25c**
Salad olje, vel. stek. 3 za **25c**

ZELENJAVA.

Čebula, pek za 20c, bušel za **75c**
Krompir, lep bel, bušel za **62c**
Grozdje, Michigan, Blue Grapes, 100 basketov po 12½c, a 1 basket za ... **15c**
Jabolke in polnovrsto svežega sadja.

Kdor naroči za $2.00 ali več, se mu blago pripelje na dom zastonj.

Te cene veljajo le za cash — ali takojšno plačilo.

SUHA ROBA.

$10,000 nova jesenska zaloga novega blaga, suhe robe, čevljev, ruberjev in drugih potrebščin.

Vse blago sveže—po nizkih cenah.

Tu omenjamo nekaj cen na naših posebnostih.

Ženski, dekliški in otroški ruberji vseh velikosti.
Deški čevlji s težkimi podplati, trpežni, vredni vredno $1.50, zdaj po **$1.15**
Ženski najnovejši Pat. usnje in Gun Metal gumbi čevlji, vred. $3.00 po **$1.50**
25 doz. deških nogavic za šolarjev, navadno vredne po 25c, zdaj pri nas **19c**
Deške platnene kape za šolo, vredne 25c, zdaj po **15c**
100 jardov posebno težkega German Table Linen platna, vredno 85c, a zdaj pri nas po **65c**
100 parov velikih blanketov za postelje, po **59c**
500 jardov težkega Tennis Flannel platna, navadno 12½c, zdaj po **10c**
1000 jardov širokega pasa za dekleta, vreden 15c, zdaj po **10c**
25 doz. ženskih težkih spodnjih oblek, vredne po 35c, zdaj po **25c**
1000 potrebnih stvari, železnine in drugega orodja po ..... **10c kos**

Sirenska kri.

Bretonska povest. A. le Braz.

(Dalje.)

VI.

Ponedeljek je. Lahno oblačno nebo je pokrito z malimi, nežnimi krpicami.

Ko sem se podal na raziskavanje skozi otok, sem si bil izračunil, da bi moral, če pojdem vedno proti zapadu, dospeti končno po nekaj ovinkih do Marie-Anginega stanovanja. Hčerke moje gospodinje so mi bile popisale pot: "Najprej zagledate na kamenitem griču križ, kjer je na vznožju ime Morvac'h. Če pojdete nato po stezi na desno, dospete do dveh stebrov, to je ostanek tistih starih vrat, kakor jih najdemo ob vhodih gosposkih hiš. Od tu že lahko vidite skedenj, in če greste malo višje, tudi hišo. Sicer treba precej dobre volje, da bi se človek izgubil."

Na ta samotni dan, ko sem pohajal čez veliko quessantsko pustinjo, sem ohranil le površen, negotov, žalosten spomin; le to vem, da je izhajala iz malih, belih, nepremičnih oblačkov, ki so se kodrasto raztegali prek neba, nepopisna melanholija. Spoznal sem tisti dan Eusso tako polno čudovitega razpoloženja, kakor mi je niso še nikdar opisovali celo ljudje, ki so jo obiskali ob ugodnejšem letnem času. Čudovit melanholičen čar, ki leži nad malim otokom, se nemara šele jeseni popolnoma razvije, ko zakriva vlažna megla poslavljajoče se solnce. Kakor v magično spanje uročena zemlja se mi je zdel, kakor dežela iz sanj, kakor kraljestvo kake nevidne vile, morske Silfide.

Globoka, globoka tišina je ležala nad vsem, da se človek ni mogel ubraniti občutka notranjega nemira, prevzelo ga je nekaj kakor tista plašnost, ki baje prevzame evropske potovalce, če stopijo na avstralskih otokih v gozdove, kjer ni slišati nobenega ptiča. Celo morje je molčalo ali — kakor Quessantčani pravijo: "pogoltnilo svoj lasten šum".

In vendar je bilo tudi tu življenje s svojimi vsakdanjimi znamenji, toda plahutalo je mimo kakor sen.

Na obzorju se je vlekla neprestano dolga vrsta parnikov (povprečno jih vozi osemdeset na dan mimo), puščajoč za sabo velike temne oblake dima, ki so spominjali na ognje nomadov ob strani neskončne ceste. In mlini na veter, ki so stali tuintam sredi obdelanih ravnin, so se zdeli, kakor bi iztegali svoje roke in bi jim dajali nema znamenja, kakor bi bila prevzela tudi nje mrzlična želja po potovanju, kakor bi jih bilo obselo hrepenenje se odtrgati od domačih tal in razpeti uboga, trdno pribita krila prosto v daljavo. Samota je bila velika. Ure in ure sem blodil okrog, ne da bi bil srečal živo dušo.

Možje so bili odšli že zgodaj zjutraj na ribji lov, otroci so sedeli v šoli, in ženske so se nemara za zaprtimi vrati bavile s hišnimi opravili. Na slepo srečo sem pritisnil na kljuko enih izmed takih vrat, tiho škripaje so se vdala in stal sem v mračnem prostoru, v katerega je padal skozi okence, ki je bilo skoraj podobno oknu v kajuti, šibak, zelenkast žarek svetlobe.

Vprašal sem: "Ali sem na pravi poti v Cadoran?"

Nihče ni odgovoril. Toda skozi tišino se je zaslišalo nekaj kakor šumenje postelnjaka. Stopil sem par korakov dalje in zapazil v nekem kotu zraven ognjišča revno ležišče, na katerem je ležala iztegnjena človeška postava, ki je zaman poizkušala se vzravnati. Bil je starec, na vseh udih hrom, napol že zapadel smrti. Jacljal je nekaj nerazumljivega. Zbežal sem. — —

Na tem delu otoka izgleda obrežje kakor okamenel velikanski val. Rob divje nagrmadenega kamenja je griva vala in skriva prepad. Nemara sem dospel na mesto, ki ga je imenovala Nola Glaquin "divji vrh". Obrnil sem se v poševni smeri proti zapadu in dospel kmalu do nekega križa. Na izpranem granitnem vznožju sem zapazil sledi nekega napisa, toda nisem se mudil, da bi ga razbral, šel sem na desno in dospel na nekak preddvor, kjer je varovalo vhod več ali manj dvoje razpadlih zidov. Velikanske malve so razprostirale tu svoje brezbarvne liste; dih zapuščenosti, razdejanja, preteklosti, razpadanja je bil nad vsem. Korakal sem čez preprogo kamiličnih cvetov.

Nato sem dospel do hiše; bila je podrtija, mrtvo nekdanje bivališče. Iz slabo izklesanih kamenov zloženo in z debelim zrnatim cementom zvezano zidovje je stalo skoraj še nedotaknjeno. Toda vse drugo, streha in okvirji pri oknih je bilo izginilo. Stopil sem čez prag. Pod robidovjem je dojila koza svoje kozličke. Na kamenjih, ki so nekoč služili za ognjišče in kjer sem še videl sledove nekdanjega ognja, je sedela v cunje zavita mala deklica in slovkala glasno iz bretonske knjige. Ko me je ugledala, je spustila presenečena knjigo s kolen, nato je ob sedela nepremično in strmela vame z velikimi, plahimi, prestrašenimi očmi. Trajalo je lep čas, preden se mi je posrečilo jo pripraviti do tega, da mi je odgovorila. Slednjič se je vdala.

Kar sem videl pred seboj, je bil res Cadoran, toda Stari Cadoran, kjer ni več nihče stanoval, kar ni bilo težko uganiti. Drugi, pravi, je ležal precej dalje proti zapadu na bregu, nagnjen proti morju. Zmotil sem se ob križu. Moral bi bil zaviti šele pri novem križu. — —

"Čigave so te razvaline?"

"Nimajo več lastnika. Morvac'hi, ki so tu stanovali, so vsi mrtvi, in njihovo premoženje je pripadlo občini."

"Kaj se jim je pa zgodilo?"

"Kakor pravijo, je prišla nesreča nadnje. In to je tudi moralo tako biti. Mož je bil poročil morsko deklico, Sireno..."

Otrok je spet pobral svojo knjigo, svojo "knjižico ur", kakor je dejal, katekizem v leonskem narečju. Prepustil sem jo njenim litanijam in šel spet nazaj na cesto. Tam sem pomišljal trenutek, ali naj romam na zapad proti drugemu Cadoranu, proti Cadoranu, kjer je bivala Marie-Ange. Toda sedaj me ni več mikalo. Nenadoma sem začutil neko utrujenost, ki se moram zanjo zahvaliti izgrešeni poti in čudnemu sprejemu, ki me je doletel na tem zapuščenem, z mračnimi spomini obdanem kraju. Vrhutega sem bil povabil za ta večer par imenitnikov na otoku, v prvi vrsti seveda učitelja in župana, na večerjo in že se je nižalo solnce bolj in bolj. Prek polj sem šel venomer naravnost. Črnobelo pisan svetilnik v Creachu mi je bil točka za orientiranje.

Globok mir, čudovita tišina je plavala nad daljno ravanjo. Kakor v svečanem pričakovanju je ležala vsa narava. Veliki morski ptiči so leteli mimo piskajoč in težko plahutaje s krili.

V bližini Porz-Paula sem srečal župnika v roketu, pred njim je stopal ministrant in zvončkal. Ob obeh straneh poti so klečale ženske, ki so govorile: "Nemara neso Najsvetejše v Kerinou."

"Da, stari Naour je pri koncu."

"Odrešenje za ubogega hromca."

"Ta si je res zaslužil večni mir."

VII.

Sedeli smo v nizki dvorani "Hotela Stephan". Ravno je prišla črna kava na mizo; skozi odprta okna je lil nočni zrak. Bila je mila, svetla noč, ena tistih čudnih zapadnih noči, v katerih se zdi, da prihaja paleči tropični vzduh še ves vroč prek morja k nam. Moralo je biti krog devete. Gori v cerkvi je bilo ravnokar utihnilo večerno zvonenje. S pipico med zobmi nam je župan ravnokar pripovedoval o nesreči ladje, ki se je bila zgodila nedavno. "Miranda" ji je bilo ime.

"Res, lepa ladja. Moštvo je vzela na krov neka poizvedovalna ladja iz Perosa. — — Osem dni nato me je obiskal kapitan. Bil je Nemec iz Hamburga, majhen mož s črnimi lasmi, ki je izgledal bolj kakor učenjak nego kakor izkušen mornar. Zavarovalni agent je bil za tolmača. Peljali smo se skupaj na kraj nesreče, da si ogledamo ponesrečeni parnik, ki se je bil nabodel na ostre skale "Jumenta". Zadnji konec se je bil popolnoma potopil, sprednji konec pa je bil skoraj nepoškodovan. Kapitan je hotel za vsako ceno priti v notranjščino. Čakali smo ga v čolnu, da se vrne. Za par minut se je prikazal in imel v rokah neko stvar brez oblike, ki je bila zavita v staro številko "Times". Prašali smo se: "Bogve, kaj je pač našel?" Smrdelo je po gnilem mesu. — — Sedaj pa ugibajte, kaj je bilo. Bil je ladijski pudel, ki so ga bili pozabili v trenutku nesreče vzeti v rešilni čoln. Mrhovina — — nič drugega! — — Toda ali si morete misliti, da je dal zanjo si napraviti zaboj in da ga je vzel s sabo na Nemško?" — —

"Ali se še spominjate, Gavran," je pripomnil učitelj, "tedaj v tisti noči, ko se je "Miranda" potopila, smo tudi sedeli tukaj skupaj, popolnoma tako kakor nocoj?"

"Ah, da, to je res! — — Hej, kaka megla pa je tudi bila takrat! In vrhutega je bilo v juliju, v najsvetlejšem mesecu."

"Veste še, kaj nam je dejala Nola Glaquin, ko ste ji bili naročili grog?"

"Nola Glaquin, potovka?" sem vprašal jaz.

"Nora, stara kokoš," je mrmral župan. "Mislite si, ona trdi, da sluti že par dni prej vse nesreče, ki se zgode šest milj krog otoka na morju. Zato jo imenujejo tukaj povsod "Strew an Ankou", mrtvaški galeb. Ljudje si celo pripovedujejo, da se z morskimi galebi pogovarja v njihovem jeziku. Nekaj je pač gotovo, streha njene koče je popolnoma zalepljena z blatom teh ptičev. Če so ranjeni, skrbi ona zvesto zanje in večkrat jih celo ozdravi z nekim skrivnostnim mazilom, ki ga sama dela. Iz hvaležnosti jo preskrbujejo ptiči potem z novicami od blizu in daleč. — Imenovanega večera sem jo slučajno dobil v hotelu in jo povabil, naj ga izpije kozarček z nami. Ko ga je izpraznila, je dejala: "Ljubezen je vredna ljubezni, gospod Gavran. Svetujem vam, ne zaspite nocoj pretrdno, če nočete, da vas nenadoma ne vzbudijo. Na obrežju bo šunder." Smejala sva se ji učitelj in jaz. Uro pozneje so izstrelili top na svetilniku Creach, da bi priklicali moštvo rešilnega čolna. Ali ni bilo tako, gospod magister?"

"Da, popolnoma tako."

Sodnijski pisar, velik, vitek, medel otočan, ki je izgledal kakor duhovnik — nekoč je bil učenec na gimnaziji v Saint-Pol in seminarist, ki je padel — je dostavil z milim, pomirjujočim glasom: "Gotovo je nekaj posebnega s to Nolo Glaquin. Jaz, ki sem tu doma, bi vam lahko povedal nešteto slučajev njene izvanredne bistrovidnosti. Poslušajte le enega, ki se tiče mene osebno. Bilo je ravno dva dni, odkar je bil odpotoval moj oče v Camaret, ko je šla Nola Glaquin na vozičku mimo naših vrat. Moja mati, ki si ni nič hudega mislila, jo je prijazno pozdravila: "Stopile malce doli in zažgite pipico pri nas?" — Veste, ona kadi kakor moški. "Gorje vam, Renee-Anne, ne šalite se," je odgovorila majaje z glavo, "morda me boste imeli prej v v hiši nego mislite!" Jaz sem moral še tisti večer ponjo. Ob parah mojega očeta smo imeli mrtvaško stražo, utonil je bil na obrežju Pierres-Noires."

"Ah, da! Morate namreč vedeti," se je obrnil župan k meni: "Nola Glaquin je nastavljena čuvarica pri mrličih za ves otok. Kar se tiče njenih litanij, bi se lahko kosala z mežnarji vsega sveta. Ona je zmiraj izvoljena, ki mora pri "Proelli' moliti za dušni mir umrlega. Da, kak polet je tedaj v njenem govoru! Nedavno sem bil v Kergoffu pri Henoretih na "Proelli". — — Še vidim, kako je stala tam Nola Glaquin z desnico iztegnjeno čez križ: "Zlobni valovi so obdržali tvoje truplo, tvoje kosti ne bodo počivale v sveti zemlji. Toda tvoja duša je tu, tvoja duša je sredi nas. Mi čutimo njen dih na obličju! — — Človeka je kar zamrzlelo, osobito enkrat, ko je vrla žena pustila govoriti mrtveca" —

Sredi stavka je nenadoma nehal. Vrata v dvorano so se le malo odprla: "Gospod župan, tu je nekdo, ki hoče k vam," je zašepetala s tresočim glasom najmlajša gospodična Stephan.

Gospod Gavran je strahovito zaklel.

"Recite temu 'nekdo', naj gre k vragu. Pisarna je do šestih jutri zjutraj zaprta."

Kot edini odgovor je mlado dekle široko odprlo vrata, stopila na stran in napravila tako prostor velikemu, krepkemu fantu. Vstopil je; pod prekratkim jopičem se je napihovala karirana mornarska srajca nad širokimi hlačami, ki jih je držala krog bokov le nit in ki so bingljale nerodno krog nog. Ko se je z eno roko trudil, da bi jih povlekel navzgor, je v drugi vihtel umazano cunjo, ki je pač nekdaj bila za čepico. Učitelj je bil prvi, ki je možakarja spoznal.

"Ah, to je vendar Maout-Eussa, Jean Morvac'hov drugi mornar!"

"Maout-Eussa" pomeni "Quessantski tepec". To zbadljivo ime je bilo res primerno za to malo, podolgasto glavo in k temu nekoliko neumnemu obrazu, kjer so se lasje in brada mešali v rdečkasto mešanico.

Mož je med tem obračal pogled, v katerem je bil nekak izraz preplašene živali, po nas, njegove oči so iskale župana. Ime "Jean Morvac'h" je bilo vzbudilo mojo pozornost in čakal sem napeto in z notranjim nemirom, kaj bomo pač slišali iz ust tega nerodneža ki je morda prinesel poročilo o kakem nepričakovanem, morda tragičnem dogodku.

"Prihajam radi pričevanja" — — je končno izustil s težavo.

Gospod Gavran je planil s stola kvišku.

"Kako? — — Kaj praviš? Pridi vendar enkrat sem in povej enkrat; kaj se je pravzaprav zgodilo?"

Mož je povesil svoje bradato obličje, iz njegovih herkulskih prsi se je izvil tožeč glas, ki je zvenel kakor otroški jok.

Ista slutnja, ista gotovost nas je težila vse. Meni je zastala sapa, kakor bi se bilo razlilo v sobo svinčenotežko valovje, tako zatohel, dušeč se mi je nenadoma zazdel zrak v nizki gostilniški dvorani. Zelenkasta se mi je nenadoma zazdela svetilkina svetloba, in blede, zelenkaste sence so ležale tudi na obrazih mojih tovarišev okoli mize. Če sedaj mislim nazaj na ta prizor, tedaj se večkrat vprašam, ali nisem le sanjal; toda vse posameznosti so mi vkljub temu ostale natanko v spominu.

"Torej?" je začel župan zasliševanje.

Prenehal je, se odkašljal, da bi dal svojemu glasu, ki je donel zagrljeno, krepak zvok, in nadaljeval nato glasneje: "Torej, tvoj gospod te ne pošilja sem?"

Maout-Eussa je stresel svojo volnato glavo. Njegovo veliko telo se je zazibalo. Sodnijski pisar mu je primaknil stol. Težko je sedel nanj. Župan je vzel steklenico žganja, ki je stala med čašicami na mizi, in mu napolnil kozarec do vrha. Maout-Eussa ga je izpraznil na dušek, si obrisal z rokavom usta in izpregovoril kazaje ven na hodnik: "Ladijski fant je tudi tu — Prišla sva skupaj — — Saj vas ne moti, če ga pokličem notri, kajneda? On je bil prvi, ki je vso stvar odkril." — —

Zaklical je: "Vonik!"

Zagačen, rdečeličen fant je vstopil, ki je tičal v veliko prevelikem, za odraščenega moža umerjenem povoščenem plašču, da je izgledal kakor kak Eskimo, Grenlandec ali kak pritlikavec iz polarnih krajev. Naglo je smuknil mimo nas in se plaho stisnil k bledemu velikanu. Njegove naravnost čudovito modre oči so se svetile v njegovem brhkem, rožnatem obrazu kakor dve mali prozorni vodici. Mornar ga je začel bodriti, dasi se je sam tresel od nog do glave: "Le nič se bati, Vonik — — ne da se izpremeniti — — enkrat treba vendar povedati."

Gavran je bil sedel spet na svoj prostor. Učitelj je zbiral krušne drobtinice, ki so ležale pred njim na mizi, na majhen kupček. Pisar je sedel in vil sklenjene roke, da so pokali členi njegovih dolgih, suhih prstov. V okvirju vrat je stala mati Stephan tesno skupaj s svojimi hčerkami. Radovedna napetost je bila na njih obrazih, od časa do časa so zamrmrale tiho: "Ti moj ljubi Bog, ti moj ljubi Bog!"

"Torej poslušajte, kako je prišlo," je začel brodar. In nato je začel pripovedovati dolgo, zamotano zgodbo brez zveze in konca, mešanico malenkosti brez pomena, iz katere si njegovi revni možgani niso več vedeli pomagati. Brez Vonikove pomoči bi sploh cele stvari ne bil nihče razumel. Toda revež se je popolnoma upehal z njo, pot mu je lil ravno tako obilo kakor solze.

Na kratko povedano, je bila zgodba ta-le: V soboto zvečer, ko so bili prodali zalogo rib in prejeli denar, jima je bil dejal Jean Morvac'h: "Pripravita vse, z jutranjo zarjo odjadramo." (Dalje prih.)

JOHN PRUS

N. W. telefon 170.

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

Stavi in popravlja hiše.

Woodruff Road. Joliet, Ill

Garnsey, Wood & Lennon

Advokati.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Slovenci in Hrvati

v Pittsburgu, Pa. POZOR!

Naznanjam rojakom, da sem kupil in prevzel znano

GOSTILNO

na 3329 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Točim najboljše pivo, domače in importirana vina in žganja.

POSTREŽBA IZBORNA.

Slavnemu občinstvu se priporočam v obilen poset. Posebno rojaki, Slovenci in Hrvati, vsi dobrodošli!

Geo. Flainik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloga ter pošilja denar na vse dele svetu.

Kapital in preostanek $300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Antonija Rifel

izkušena babica.

512 N. Broadway Joliet, Ills.

Ljudsko Krepčilo.

Tekom zadnjih par let so se zdravniki najbolj zanimali za krepčanje človeškega telesa od mladosti do zrele starosti. Prišli so do zaključka, da se dajo mnoge bolezni in nadloge preprečiti s pravim okrepčilom. Tako zdravljenje je prijetno in lahko. Treba je le izbrati si hrano, ki ti prija, pa tudi je treba vedeti koliko je iste dovolj in ne premalo. Ako imaš slab okus in prepočasno prebavljenje, začni takoj rabiti

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko VINO

To znano zdravilo bo okrepčalo oslabele člene prebavljanja in bo uredilo delovanje. Izčistilo bo sestav in ohranilo ga čistega in močnega. Priporoča se v slučajih

zabasanosti,
bolečinah in koliki,
neprebavnosti,
glavobolu,
bledosti in slaboči,
izgubi spanca,
izgubi okusa,
neprijetnosti po jedi.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino se naj začne rabiti kakor-hitro se ne čutite dobro. Dobro je tudi za ženske in dekleta, ki trpe na glavobolu, nervoznosti, protinu in sploh slabosti. Dajte ga onemu, ki rabi moči.

V lekarnah.

JOSEPH TRINER,

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijačo.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA

Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

F. KERŽE CO.

2616 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Napredni ljudje rabijo plin

ZAKAJ SE NE POSLUŽITE TE PRILIKE? DOBITE NAJMODERNEJO LUČ ZA NAJNIŽJO CENO.

HIŠO S PETIMI SOBAMI OPREMIMO S CEVMI ZA $13.50; PLAČATE $1.00 TAKOJ IN $1.00 MESEČNO. DRUGO SE NAREDI PO PRIMERNI CENI.

Prodajamo peči na plin po najnižji ceni.

PRIDITE V NAŠ URAD ALI PA ZAHTEVAJTE, DA POŠLJEMO ZASTOPNIKE.

Western United Gas and Electric Co.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

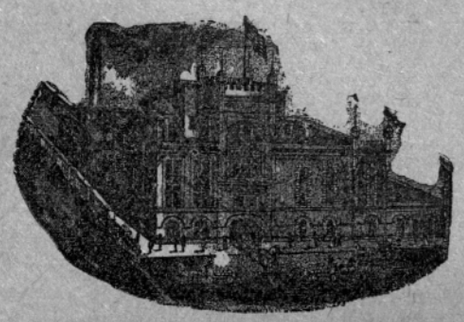

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

Prepričani smo,

da vsaka velika banka je prišla do svojega stališča za to, ker je dobila v svoje roke prav veliko število

malih vlog

Radi imamo na skrbi male vsote, najsibo za ulogeiali pa za čekovni ali trgovski promet.

Plačamo 3% obresti na vlogah.

First National Bank

Cor. Chicago and Van Buren Sts.

Najstarejša banka v Jolietu.

Glavnica in preostanek $400,000.00.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Zjutraj nam pada na zemljo mrzla snežena rosa, "slana". Podnevi nam pa pošlje solnce še tople svoje žarke na zemljo, kakor v nekaterih dneh poleti.

Mlatiči imajo mnogo dela z mlatvijo. Nek tukajšnji rojak mi je povedal, da je vrezal tako zelnato glavo, da je očiščena tehtala 15 funtov. Pa pravi, da še ni najtežja.

Pošiljam pozdrave Slovenkam in Slovencem po zemeljski krogli.

Mary Torker.

Waukegan, Ill. — Prosim Vas, cenjeni urednik A. S. za en majhen kotiček prostora. Večkrat berem časopise, tega ali onega, ali o Waukeganu nič prida. Zatorej hočem nekoliko omeniti o Waukeganu. Dela se jako dobro, zaslužek pa je kakoršen prostor kdo ima, tako da se vsak lahko pošteno preživi. Omeniti hočem tudi nekoliko o waukeganski slovenski naselbini. Kakor ni velika, pa moram reči, da napreduje jako dobro in koristno. Imamo več slovenskih gostiln in vsakovrstne prodajalnice in tako dalje, tako da se vse lahko dobi pri domačih ljudeh. Seveda, kjer se dela dobro, tam napreduje vse dobro, tako da so ljudje popolnoma zadovoljni. Čez ves ta napredek pa napredujejo najbolj te-le točke:

1.) Imamo več vrst slovenskih katoliških društev moških in ženskih.

2.) Imamo tudi očeta Papeža, on postaja čedalje starejši, poprijemlje ga nekoliko "ta sitna".

3.) Imamo svojega Škofa, on pa je jako miren, on se ne briga ne za to ne za ono, on mirno hodi na svojo službo in skrbi za svojo družino.

4.) Mežnarje imamo pa 4 ter tudi te može moram pohvaliti, redno opravljajo svoje službe in skrbijo za svoje družine.

5.) Župnika pa samo dva. Prvi je g. Father Josip Stukel ter njemu je pooblaščeno brati svete maše in deliti druge svete zakramente, a žalibog kar se tiče krščevanja otrok, tistih dobi jako malo. Drugi pa je Jakob Kalan, on pa jako pogostoma koraka od hiše do hiše in pa krščuje male otročiče in dovoljeno mu je, da sme po alleyih mrtve zakopavati. Oh, s tistim "gšeftom" tudi ne bo nič, bota pa s "ta dolgim zakrempala". Čudno se mi vidi, da se Jakob Kalan drzne podpisati v časopise za kakega župnika, ker je njemu sploh vse prepovedano brati sveto mašo in deliti druge svete zakramente zato, ker noče biti pokoren svojim višjim duhovnom, ljubljanskemu škofu in chicaškemu nadškofu. Na stanovanju je v privatni hiši kakor drugi privaten delavec. Ali je to kak župnik? O seveda, kadar mati župo skuhajo, takrat je on župnik pri talerčku. Ali je to kak dušni pastir?

Zdaj pa pozdravljam naročnike A. S. po širni Ameriki, posebno pa v Waukeganu. Vam pa, Amer. Slovenec, mnogo naročnikov.

Rudolf Kuzamernik.

Willard, Wis., 6. okt. — Slavno uredništvo Am. Slovenca: — Naša Willardska naselbina lepo napreduje. Cerkev se je pričela graditi in farmarji pospravljajo svoje pridelke; vsi pridno delamo in z veseljem zremo v boljšo bodočnost.

Toda mir in zadovoljnost je pri nas le nekaj časa trajala. Prišel je k nam 27. septembra na slabem glasu znani duhovnik, Kalan po imenu, iz Waukegana, Ill. Hodil je od enega do drugega in prosil, da bi ga vzeli za duhovnika. In res kmalo pride glas na vse Slovence v okolici: V nedeljo 29. sept. ob deseti uri maša in potem cerkvena seja. Kalanu se je namreč silno mudilo, da bi vedel, pri čem je, kakor se je sam izrazil. Mi kot nekateri zdolaj podpisani smo šli na sejo, seveda z namenom, da Kalana prav lepo odslovimo iz naše naselbine. Toda motili smo se. Ni nas zdolaj podpisanih namen, razmotrivati vse debate te seje, vendar povzamemo nekaj k podlagi našemu dopisu.

Ko je na seji med drugimi stvarmi neki rojak opomnil Kalana na škofovo dovoljenje, se je Kalan razjezil in zakričal, rekoč: "Vi mene prej gori vzemite, potem bo šele dovoljenje na vrsti!" Nato je prišlo govorjenje do časopisov. Opomnil je neki rojak Kalana, da se je od njega zadnje čase jako veliko pisalo po listih. Zdaj skoči po koncu Kalan, rudeč kakor rak, poln jeze kriči po dvorani, rekoč: "Proč z Amerikanskim Slovencem! Proč z laži polnim listom, kakor je Amerikanski Slovenec! Berite list Glas Svobode, ker ta je dober list in vse po pravici piše!" Nato je neki privrženec izvlekel umazani list Gl. Sv. iz žepa in ga podal predsedniku, kateri je potem čital in razmotrival, kakor bi očenaš raz kladal, neki za Kalana koristen dopis. Kalan je bil tudi opominjan, da ni lepo za katoliškega duhovnika, če priporoča protikatoliški list Gl. Svobode! Potem se je Kalan še bolj razsrdil, češ, da Am. Slovenec njemu čast krade. Ko so videli nekateri možje, da s Kalanom ničesar ne opravijo, so se vrnili vsak na svoj dom; le nekaj jih je ostalo, ki so se vpisali v Kalanovo polo.

G. urednik in čitalci vrlega lista Am. Slovenca, ali je Kalan podoben katoliškemu duhovniku? To vi sodite sami. Mi zdolaj podpisani možje Kalana kruto obsojamo in mu kličemo: Proč iz naše naselbine! V ta namen prosimo čč. duhovščino, posebno duhovnega vodjo naše slavne K. S. K. J., da bi nam stali na strani, in da bi Am. Slovenec, vrli katoliški list, priobčeval tozadevne dopise, da tako, če bo mogoče, pridemo do cilja.

Podpisani možje fare sv. Družine v Willard, Wis., Clark Co.:

John Bajuk,	Frank Lesar,
Frank Perovšek,	Joseph Pekolj,
John Petkovšek,	John Slovnik,
Joe Prestor,	Jožef Frančič,
Jožef Tomšič,	Frank Kokel.

Rusi v Sveti deželi.

A. Mrkun piše v "Voditelju": "Rusi mislijo, da bodo enkrat gospodarji Svete dežele. Rusija se smatra za pokroviteljico vseh pravoslavnih, katerih je v Palestini precejšnje število. Cesarsko rusko-palestinsko društvo šteje na stotisoče udov od carske rodbine do ubogega mužika. To društvo ima velikanska denarna sredstva, katera uporablja za pospeševanje ruskih interesov v Sveti deželi. V Jeruzalemu je sezidalo dva hospica, enega za 7000 romarjev, drugega za 700. V celi Palestini in Siriji sta 102 ruski šoli z 11,741 učenci. Te ruske šole širijo pravoslavno vero in ruski vpliv med palestinskim ljudstvom. Rusko palestinsko društvo zato pospešuje zelo romanje v Palestino. Največ romarjev v Sveto deželo pride z Ruskega. Njih število raste od leta do leta. Sv. sinod v Peterburgu je duhovščini ukazal, da vzpodbuja vernike k romanju v Sveto deželo. Ruskim romarjem je romanje na svete kraje zelo olajšano. Ruske železnice in rusko črnomorsko parobrodno društvo je vozne stroške zdatno znižalo. Seveda višji krogi na Ruskem izrabljajo verski čut ruskega ljudstva v politične namene. Ruska vlada si hoče pridobiti velik vpliv v Palestini in zato pospešuje romanje. Da ruska vlada v resnici zasleduje politične namene v Sveti deželi, je jasno iz tega, ker namerava prevzeti nadzorstvo in vodstvo vseh ruskih šol v Siriji in Palestini rusko zunanje ministrstvo. Te šole se v poročilih imenujejo "razširjevavke ruske kulture in ruskega političnega vpliva". Ruskih romarjev je čedalje več, na leto jih pride nad 30,000."

Sedaj je čas si kupiti lepo zlatnino in po zelo nizki ceni: ure, verižice, prstane, ženske knofelce, naglavne kamplne z lepimi kamni, stenske in budilne ure. Se priporočam slavnemu občinstvu edini slovenski zlatar v Jolietu

FRANK BAMBIČ,

210 Ruby Street, Joliet, Ills.

Angleščina.

Mi poučujemo že peto leto angleščino potom dopisovanja. Dobri uspehi. Lahka metoda. Učite se doma. Pouk traja do šest mesecev. Pišite po pojasnila še danes. Šolnina nizka.

Slovenska Korespondenčna Šola

(Prejšnji naslov: 6119 St. Clair Ave. S. B. 10.)

1380 E. 40th St. Cleveland, Ohio

Naprodaj.

Iz proste roke prodam svoje posestvo, obstoječe iz polovice kmetije s hišo, hlevom, kozolcom, podom in raznimi drugimi poslopji v vasi Sap št. 10. pri Šmarji pod Ljubljano. Proda se, ker ne mislim več iti tam.

Kdor rojakov hoče to posestvo kupiti, naj se oglasi ali piše na podpisanega lastnika

JOS. ERJAVEC,

400 Bellview Ave., Joliet, Ill.

Emil Bachman

1719 South Center Avenue.

CHICAGO, ILL.

Najstarlja slavensko-krščanska tvrdka BARJAKA, BADŽA, KAPA, REGALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPOVA itd.

Prodajemo zlatne znakove za sva slovenska i slovanska društva.

Pišite po naš veliki ilustrovani cienik, tiškan u svih slavjanskih jezicih koji šaljemo na zahtjev svakome badava.

Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski Imamo na stotine zahvalnih dopisov od Vam poznatih slovanskih društev.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c. in "Meerschaum" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson Street. Joliet, Ill

Loughran & Conway

108 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Prodaja zemljo, lote, posojuje denar, zavaruje proti požaru hiše in pohištva.

JAVNI NOTARJI

Denar posojamo na lahke obroke. Pridite k nam v slučaju, da rabite kaj podobnega.

Chicago tel. 500 (Five hundred.)

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicago Street

v novi hiši Joliet National Banke.

Leo Zelenka Lerando

iz slavnega praškega

konzervatorija godbe

uči igrati klavir in harfo (piano and harp) po metodi praškega konzervatorija, početka učenja do končanja.

Za daljša pojasnila se priglasite na:

Leo Zelenka Lerando

209 Richards St. JOLIET, ILL.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene

Dobra postrežba, električna svitljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington.

Na ladijah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbni parobrodi na dva vijaka: Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania. Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & CO.

2 Washington St., New York, N. Y. ali na njih pooblaščene zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

J. P. KING

Oba telefon štev. 8

Lesni trgovec.

Clinton in Desplaines Sts. Joliet

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

White Front Buffet

ANTON KRIŽAN, lastnik

916 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Rojakom naznanjam, da sem kupil eno največjih in najlepših slovenskih gostiln v Jolietu, kjer me lahko najdete ako me želite obiskati. Pri meni boste najbolje postreženi.

Obenem naznanjam, da v moji gostilni najdete g. Ant. Kočevar, ki je v Jolietu dobroznan.

Priporočam conj. rojakom in prijateljem svojo

trgovino z obleko

V zalogi imam vsakovrstno opravo za moške in dečo kakor tudi ženske črevlje

Dobra postrežba, nizke cene!

John Kirincich

918 North Chicago St.

JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebra, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulic blizu nevega kanala.

Predne kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi ta bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

KADAR POTREBUJETE

kaj lesa za stavbo ali drugo, vprašajte za cene

Lyons Bros.

LES ZA STAVBE

— IN PREMOG —

Oba telefona 17.

Washington St., JOLIET, ILL.

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

gostilničar

200 Jackson St., Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznanjam, da sem kupil Mauserjev salun, kjer me lahko najdete vsak čas in se okrepčate. V zalogi imam najboljša vina in druge pijače.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI IZ VOLČJIH ČREŠENJ SO KORISTNI PRI.

REVMATIZMU	SLABOSTIH v ČLENKIH
HROMOSTI	PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH
BOLESTI v KOLKU	MRAZENJU v ŽIVOTU
BOLESTIH v ČLENKIH	VNETJU OPRSNE MRENE
NEVRALGIJI, PROTINU	PREHLAJENJU
OTRPLOSTI MIŠIC	BOLESTIH v LEDJIH
SLABOTNEM KRIŽU	BOLESTIH v KRIŽU

HUDEM KAŠLJU.

Pojdite ali pišite po pravo zdravilo v pravi prostor in to je

The A. W. Flexer Drug Co.

LEKARNARJI.

Cor. Bluff and Exchange Streets,

JOLIET, ILL.

Mi izpolnimo naročila vseh zdravnikov na pravi način.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite toraj obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1113

Rezervni sklad nad pol miljona kron.

KMETSKA POSOJILNICA
Ljubljanske Okolice Reg. Zad. Zneom.

Zav. v Ljubljani Dunajska Cesta 18.

obrestuje hranilne vloge po čistih brez odbitka rentnega davka. **4 in ½ %**

Naš zaupnik v Zjed. državah je **Frank Sakser,** 6104 St. Clair St., Cleveland, O. 82 Cortland St., New York.

Stanje hranilnih vlog dvajset miljonov kron.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen l. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

KDOR HOČE DELA

naj se nemudoma naroči na najnovejši knjigo:

"Veliki Slovensko-Angleški Tolmač"

da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine. Knjiga obsega poleg slov. angl. slovnice, slov. angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodilo za angl. pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane amerikanski državljan. Vrhutega ima knjiga dozdaj največji slov. angl. in angl. slov. slovar. — Knjiga, trdo in okusno v platno vezana, (nad 330 strani) stane $2.00 in se dobi pri: Pišite po cenik!

V. J. Kubelka, 538 W. 145th St. New York, N. Y.

Edino in največje založništvo slov. angl. in raznih slovenskih knjig.

FINO PIVO V STEKLENICAH.

Bottling Dept. Cor. Scott and Clay St. Both Telephones 26.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Rojaki, če hočete imeti lepo očiščeno perilo pošljite ga v edino slovenska perilnico v mestu

WELLNITZ LAUNDRY

106 N. Bluff St., Joliet.

N. W. tel. 218. Chicago telefon 924.

Naše delo je izborno. Podpirajte domačo obrt!

National Studio

(R. PAWLOVSKI.)

515-517 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Edina slovanske fotografija v Jolietu.

Zmerne cene. Najboljše delo.

Kadar imate s sodiščem opraviti obrnite se na

Nadelhoffer & Wellnitz

Cutting Bldg., 2nd floor, Joliet, Ill.

Z g. Wellnitzom se lahko domenite v slovenskem jeziku, ker je Slovan.

Bray-eva Lekarna

Sepriporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

Anton Košiček

Slovenski gostilničar

Pri meni je vedno največ zabave in najboljše pijače.

"Tonček Is O. K."

N. W. Phone 1297

1151 N. Broadway. JOLIET

Kam pa greš Jože?

Drugam ne kot k Mat. Stefaniču čes treko. Tam dobim dobro pivo, žganje, smodke in izvrstno domače vino, ki je rudeče in belo, in bo teklo veselo.

Pridite tudi drugi vsi, in prepričajte se sami.—Na svidenje pri

Mat. Stefanič-u,

400 Ohio St. Joliet, Ill.

VEČERNE ŠOLE.

Nastopila je hladna jesen in po dolinah pada slana.

Po šolah se pouk nadaljuje in učenci pridno zajemajo iz knjig za življenje potrebnih znanostij, ter se pripravljajo, kakor vojaki na vojsko, na bodočnost — z uma svitlim mečem.

Amerika je res zemlja plemenita, katera nudi mnogo krasnih priložnosti vsakemu, ki se zaveda in se jih hoče posluževati dokler je čas. Povsod se nudi mladeničem, in mladim ljudem sploh, tudi našim, brezplačen poduk angleškega jezika. In ker mnogi delajo podnevi, da nimajo časa pohajati šol, si je šolski svet omislil večerne šole za odrastle. Saj pa večerne šole tudi veliko koristijo državi, ker v njih se delavec, ki je bil rojen v tujini, priuči deželnega (amerikanskega) jezika in tako postane mnogoveč vreden za delodajalca in človeško družbo.

V večerne šole se vpiše lahko vsakdo, ki se želi učiti angleškega ali amerikanskega jezika, brez katerega v tej deželi ni mogoče priti do lažjega dela in boljše službe. Mnogi naši rojaki se pridno poslužujejo te prilike in pohajajo večerne šole, da se privadijo laglje bojevati se za boljši košček kruha. S pomočjo večernih šol je že marsikdo prišel do boljše službe. Saj je vsakemu znano, da v Ameriki ni delavec za to plačan kar pridela, temveč za to kar zna. Žuljava dlan še ni navadno dokaz dobre službe in visoke plače. Mnogi ljudje pri svojem delu telesno nič ne trpijo, ali vsaj mišic ne pretegavajo, pa mnogo več zaslužijo, kakor pa nekateri delavci po tovarnah, rudnikih in delavnicah, ki se ves dan pote in imajo krvave žulje od težavnega posla. Temu je vzrok to: Prvi so plačani za to kar znajo pri svojem delu, a zadnji so pa plačani za to kar pridelajo.

Mnogi naši rojaki so prišli v Ameriko zadolženi. Tu so v začetku delali po rudnikih in tovarnah za jako pičlo plačilo. Začeli so se zavedati in so ob času spoznali, da brez angleškega jezika ni mogoče daleč priti; tudi nemški in drugi jeziki ne delajo nikakih čudežev; kupili so si kako dobro knjigo, ter so se iz nje učili angleški. Ko se je otvorila večerna šola, so se vpisali in jo pridno pohajali. Medtem so pa tudi pridno delali in hranili denar. Ko so si več prihranili, so se podali nekateri tudi v trgovske šole. Čez par let so prišli z znanjem angleškega in slovenskega jezika v dobre službe, kjer so pridno delali, hranili denar in varčevali, da so potem začeli svoje lastne trgovine in jih vodili z velikim uspehom.

Slovenski mladeniči, pojdite v večerne šole! Mesto, da tratite zlati čas mladih dnij ob vogalih, na cestah in v slabih družbah, ter obenem zapravljate svoj težko prislužen denar pri kartah, v salunih in pri pohajkovanju — pojdite v večerne šole, da se kaj boljšega naučite, ker leta tudi vam silno hitro tečejo; pa tudi si boste tam prihranili svoj težkoprisluženi denar, ki ga tako brezbrižno in brezpotrebno zapravljate.

Marsikdo se na stare dni kesa, ker se ni zanimal za šole v svoji mladosti. Veliko ljudi nima te prilike, a bi se je radi poslužili, če bi ne imeli neizogibnih zadržkov; za to pa naj te prelepe in koristne prilike ne opusti nobeden slovenski mladenič, če le mogoče, ako mu je mar izobrazba, laglje delo, boljši zaslužek in — jasneja bodočnost.

JOSIP KLEPEC.

Modra razsodba.

V Newburghu v newyorškem okraju je imel farmer Fr. Mackie bolno kravo, katero je živinozdravnik obsodil na smrt radi jetike. Ko so kravo ubili, so našli v njenem želodcu dragoceno zlato uro, katero je naravno prejšnji lastnik krave zahteval nazaj. Trdil je, da je najbrže požrla krava med senom zlato uro, last njegovega uslužbenca; dalje, da ni prodal Mackieju ure, temveč samo kravo. Pred sodnikom je pa trdil Mackie, da je kupil kravo z njeno celo vsebino in da pripada torej njemu tudi zlata ura. Sodni dvor je bil pa povsem drugačnega mišljenja; živinozdravnik dr. Fink, ki je bil poklican v tej zadevi pred sodnijo, se je namreč izrekel: Ker mora plačati odškodnino za bolno kravo država, pripada torej tudi zlata ura državni oblasti; in s tem se je končala zanimiva razprava.

Teorija in praksa.

Kakor vsaka druga veda, ima zdravilstvo svoje teorije glede vzroka, razpoznave in zdravljenja raznih bolezni. Proti teoriji stoji praksa, kažoča popolne učinke. Ti učinki dajejo ljudem polno zaupanje v nekatera zdravila. Tako zdravilo je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki je pomagalo tisočerim družinam v boleznih želodca, drobja in jeter, ki je v slehernem slučaju očistilo in okrepilo kri, ki je ozdravilo razdražljivost in slabost, ki je pregnalo mnoge napade revmatizma in nevralgije, ki je doneslo hitro olajšbo mnogim ženskam v njih neprilikah. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je imelo v družinski praksi vedno najboljše učinke pri nagli oslabelosti, zapeki, notranjih bolečinah, bljuvanju, glavoboli in boli v hrbtu, žolčnici, napenjavosti. V lekarnah. Jos Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Zanimive slike o evharističnem kongresu

na Dunaju priobčuje "Slov. Ilustr. Tednik": procesija na Heldenplatzu; stekleni galavoz z Najsvetejšim, ki so ga peljali 4 pari črnih konj; dvorni galavoz Nj. Veličanstva cesarja, ki so ga peljali 4 pari belih lipicanskih konj; škofi in prelati i. dr. ter "Orli" na kongresu. Jako zanimiva je tudi slika o pogrebu japonskega cesarja. Krsto so peljali črni voli z belo liso na čelu. Pred vsem pa opozarjamo na sliko o petletnici "Nar. delavske organizacije v Trstu", razvitje zastave zidarske skupine N. D. O. itd. Naročajte si in širite "Slov. Ilustr. Tednik".

Pred sodnikom:

"Vi se hočete ločiti od moža, zakaj pa?"

Žena: "Rada bi se zopet dobro omožila!"

Oh! Moja glava!

Ljudje, ki ne vedo, kako zatreti glavobol, veliko trpijo po nepotrebnem. Ko vas drugič glava boli, vzemite Severove Praške zoper glavobol (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia). Vse vrste glavobolov se vdajo njihovim učinkom. Prodajo jih vsi lekarnarji. Cena škatljice, 12 praškov, 25 centov. Izdeluje jih W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

MALI OGLASI.

NA PRODAJ DVE PEČI, ENO ZA kuhanje in druga za gretje (s trdim premogom). Dobro ohranjeni peči se prodasta poceni. Vprašati: Mrs. Mary Schwab, 516 N. Hickory St., Joliet, Ill.

Godba za plese in vse druge zabave, zmožna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

RABIMO LIVARJEV (MOULDers) in dečkov za učenje. Stalno delo. Wm. E. Pratt, Malleable Works, Joliet, Ill. 4t

KJE JE MOJ BRAT JOHN POLH iz Drškovč na Notranjskem. Iz Jolieta je odšel pred 3. leti. Ker imam nekaj važnega zanj iz stare domovine naj mi se javi. Helena Česnik, 1100 N. Broadway, Joliet, Ill.

NAPRODAJ MESNICA, KI IMA od $2000 do $2500 trgovine mesečno, večinoma, do 90 odst. Slovenci. Dobra prilika. Telefon 382, pišite ali pridite. Lerche & Scholzen, 812 Market St., Waukegan, Ill. 3t

GODBA ZA VSE PRILIKE, ČLAN A. F. M. Stnov. tel. Chicago 1098, urada tel. Chicago 564. Boyne's Band and Orchestra, soba 2, D'Arcy Hammond Bldg., Joliet, Ill. Jos. A. Boyne.

JOHN FUGINA
9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
SLOVENSKA GOSTILNA.
Dvorana za veselice. Ples vsako soboto in nedeljo.
Phone South Chicago 387.

Joliet Steam Dye House
Professional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Oba telefona 468

Pravi Piano Klub

Zadnji teden smo vpisali 50 članov.

Vpišite se zdaj predno se klub št. 2 napolni

$1.00 privede ta krasen klavir v vašo hišo.
$1.00 na teden; tekom 138 tednov, ga plača.

KOT ČLAN KLUBA DOBITE BREZPLAČNO: pouk v godbi za eno leto, uglasbo dve leti, stolec in držalo not, premembo klavirja tekom treh let, brezplačno klavir v slučaju smrti. Če bi član umrl predno je klavir plačan, damo njegovim dedičem pobotnico, da je klavir popolnoma plačan.

Za deset let jamstvo zastonj.

Jamči se po tovarni, ki je vredna tri milijone dolarjev. To je najlepša, najpošteneja in najprimerneja ponudba, ki se je še kdaj nudila občinstvu v Jolietu. Ako imate otroke radi, ali morda sami želite pouka v godbi, ne opustite te prilike temveč takoj se vpišite v ta klub. Zadnjo pomlad nismo mogli dobiti dovolj klavirjev in več članov je moralo čakati po par tednov. Vpišite se v klub danes, ker zdaj lahko dovedemo klavir v vašo hišo takoj, in začnemo s poučevanjem ta teden. Kot član kluba pa niste primorani izbrati si $139 klavirja. Lahko si izberete, če hočete, klavir za $165, $200, $250, $350 in $650.

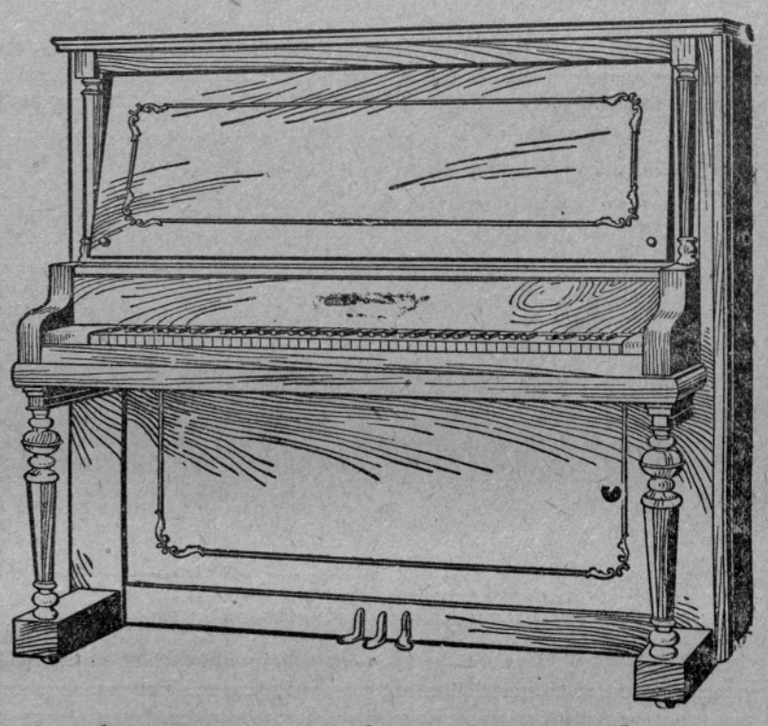

$139.00 po $1.00 na teden.

Pomnite --- tu ni nič posebnosti.

Pri nas ne poznamo izgovorov, ker storimo vse tako kot obljubimo. Vsak naš odjemalec postane naš oseben prijatelj. Kot član kluba si prihranite lahko $150 na kateremsibodi klavirju v naši prodajalni. Vpišite se danes!

Steger Piano Store

121 N. Chicago St., Crystal Stairs Theatre Bldg., Joliet, Ill.

Odprto zvečer do 9. ure. Chicago telefon 2797.

Zastonj Vsak član kluba, ki vplača takoj ko se vpiše vsoto $25 bo dobil pravi diamantni prstan za moškega ali žensko. **Zastonj**